

Suvestinė redakcija nuo 2015-01-24 iki 2016-02-10

Įsakymas paskelbtas: Žin. 1998, Nr. [43-1189](#), i. k. 0982160ISAK00000207

Nauja redakcija nuo 2012-01-01:

Nr. [3D-928](#), 2011-12-16, Žin. 2011, Nr. 165-7881 (2011-12-31), i. k. 1112330ISAK003D-928

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS
Į S A K Y M A S**

**DĖL ŽEMĖS REFORMOS ŽEMĖTVARKOS PROJEKTŲ IR JIEMS PRILYGINAMŲ
ŽEMĖS SKLYPŲ PLANŲ RENGIMO IR ĮGYVENDINIMO METODIKOS
PATVIRTINIMO**

1998 m. balandžio 23 d. Nr. 207
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo (Žin., 1991, Nr. [24-635](#); 1997, Nr. 69-1735; 2000, Nr. [56-1649](#); 2009, Nr. [81-3358](#); 2010, Nr. [72-3618](#)) 19 straipsnio 1 dalimi:

1. T v i r t i n u Žemės reformos žemėtvarkos projektų ir jiems prilyginamų žemės sklypų planų rengimo ir įgyvendinimo metodiką (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad šiuo įsakymu patvirtinta Žemės reformos žemėtvarkos projektų ir jiems prilyginamų žemės sklypų planų rengimo ir įgyvendinimo metodika privalo vadovautis žemės reformą vykdančiais specialistais bei žemės reformos žemėtvarkos projektams ir žemės sklypų planams, kurie prilyginami žemės reformos žemėtvarkos projektams, rengiantys Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 16 straipsnio 3 dalyje išvardyti asmenys rengdami dokumentus nuosavybės teisėms atkurti grąžinant natūra, perduodant ar suteikiant nuosavybėn neatlygintinai, taip pat perduodant, nuomojant ar perduodant neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valdyti žemę, mišką, vandens telkinius.“;

ŽEMĖS IR MIŠKŲ ŪKIO MINISTRAS

EDVARDAS MAKELIS

PATVIRTINTA
Žemės ir miškų ūkio ministerijos
1998 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. 207
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2015 m. sausio 23 d. įsakymo Nr. 3D-39
redakcija)

ŽEMĖS REFORMOS ŽEMĖTVARKOS PROJEKTŲ IR JIEMS PRILYGINAMŲ ŽEMĖS SKLYPŲ PLANŲ RENGIMO IR ĮGYVENDINIMO METODIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žemės reformos žemėtvarkos projektų ir jiems prilyginamų žemės sklypų planų rengimo ir įgyvendinimo metodika (toliau – Metodika) reglamentuoja žemės reformos žemėtvarkos projektų (toliau – žemėtvarkos projektas) ir žemės sklypų planų, kurie prilyginami žemės reformos žemėtvarkos projektui (toliau – projektui prilyginamas planas), turinį, rengimo, svarstymo, derinimo, tvirtinimo ir įgyvendinimo tvarką.

2. Žemėtvarkos projektas pagal tikslus ir uždavinius yra žemėtvarkos planavimo dokumentas – žemės valdos projektas.

Žemėtvarkos projektai ir projektui prilyginami planai rengiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. balandžio 1 d. nutarimu Nr. 385 „Dėl žemės reformos vykdymo kaimo vietovėje“, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais nuosavybės teisių į žemę atkūrimą, valstybinės žemės pardavimą, perdavimą ar suteikimą neatlygintinai nuosavybėn, perdavimą neatlygintinai naudotis, nuomą bei žemės tvarkymo ir naudojimo sąlygų nustatymą, Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) vadovo patvirtinta žemėtvarkos projektų ir jiems prilyginamų planų erdvinių duomenų rinkinių specifikacija, ir šia Metodika.

3. Žemėtvarkos projektai arba projektui prilyginami planai rengiami tik kaimo gyvenamosiose vietovėse bei teritorijose, nustatyta tvarka priskirtose miestams po 1995 m. birželio 1 d.

4. Žemėtvarkos projektus ir projektui prilyginamus planus rengia Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 16 straipsnio 3 dalyje išvardyti asmenys, sudarę sutartį su Nacionalinės žemės tarnybos vadovu ar jo įgaliotu teritorinio padalinio pagal žemės buvimo vietą (toliau – žemėtvarkos skyrius) vedėju dėl žemėtvarkos projekto rengimo ir įgyvendinimo kadastro vietovėje (toliau – projekto autorius).

5. Žemėtvarkos projektuose, projektui prilyginamuose planuose suprojektuojami gražinami natūra, perduodami, suteikiami nuosavybėn neatlygintinai, perduodami neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valdyti, taip pat perduodami ir išnuomojami iš valstybės žemės ūkio paskirties, miškų ūkio paskirties, vandens ūkio paskirties, konservacinės paskirties ir kitos paskirties žemės sklypai (toliau – žemės sklypas).

6. Žemėtvarkos projektai arba projektui prilyginami planai privalo užtikrinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų reikalavimus saugoti ir tausoti žemę bei kitus gamtos išteklius, taip pat gamtos ir kultūros paveldą. Šiuo tikslu projekto autorius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais ir teritorijų planavimo dokumentais, suprojektuotiems žemės sklypams numato įstatymuose ir Vyriausybės nutarimuose nustatytas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas bei ūkinės veiklos apribojimus.

7. Žemėtvarkos projektuose arba projektui prilyginamuose planuose turi būti atsižvelgta į veiklos saugomose teritorijose reglamentavimo dokumentus. Turi būti nustatytos viešiesiems poreikiams naudojamų neprivatizuojamų žemės sklypų ribos bei kiekvienam žemės sklypui Nacionalinės žemės tarnybos vadovo arba jo įgalioto žemėtvarkos skyriaus vedėjo sprendimu nustatomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Vienam pretendentui priklausančių žemės ūkio paskirties žemės sklypų išdėstymas turi sudaryti sąlygas racionaliai tvarkyti žemės ūkio valdą.

8. Žemėtvarkos projektuose arba projektui prilyginamuose planuose numatomas vietinės reikšmės kelių tinklas turi užtikrinti transporto išlaidų ekonomiją ir patogų žemės naudojimą.

9. Teritoriją žemėtvarkos projektui rengti parenka žemėtvarkos skyrius, o ją tvirtina Nacionalinės žemės tarnybos vadovas arba jo įgaliotas žemėtvarkos skyriaus vedėjas.

Parinkta teritorija turi apimti visą kadastro vietovę arba į vienkiemius neišskirstyto kaimo teritoriją (jei numatoma projektuoti žemės sklypus asmenims pagal Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1 ir 7 punktus), išskyrus privačią žemę, valstybinės žemės plotus, kuriuose pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus ir (ar) žemės valdos projektus suprojektuoti žemės sklypai nuosavybės teisėms atkurti, suteikti nuosavybėn neatlygintinai, perduoti, perduoti neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valdyti, kai į juos dar neatkurtos nuosavybės teisės, nepriimtas sprendimas suteikti nuosavybėn neatlygintinai ar nesudarytos valstybinės žemės pirkimo–pardavimo, valstybinės žemės panaudos sutartys arba šių žemės sklypų patikėjimo teisė neperduota teisės aktų nustatyta tvarka, bei tie valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės plotai, kuriuose pagal pradedamą rengti žemėtvarkos projektą arba projektui prilyginamą planą nebus projektuojami žemės sklypai ar planuojami kiti sprendiniai, jei šioje Metodikoje nenurodyta kitaip.

Kai patvirtinus žemėtvarkos projektą ar projektui prilyginamą planą kadastro vietovėje lieka laisvos valstybinės žemės, žemėtvarkos skyrius ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo žemėtvarkos projekto ar projektui prilyginamo plano patvirtinimo parenka teritoriją kitam žemėtvarkos projektui rengti, išskyrus atvejį, kai visi asmenų, pageidaujančių ir turinčių teisę susigražinti natūra ar gauti nuosavybėn neatlygintinai, pirkti, nuomoti, gauti neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valdyti žemės sklypus šioje kadastro vietovėje (toliau – pretendentas), prašymai (toliau – pretendento prašymas) išnagrinėti rengiant ankstesnius žemėtvarkos projektus ar projektui prilyginamus planus. Šiuo atveju, kitam žemėtvarkos projektui rengti teritoriją žemėtvarkos skyrius parenka ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo naujo pretendento prašymo gavimo dienos.

10. Žemėtvarkos projektai arba projektui prilyginami planai rengiami projekto autoriui naudojant šią medžiagą:

10.1. naujausią kartografinę medžiagą (Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10000 skaitmeninį rastrinį ortofotografinį žemėlapi ORT10LT, georeferencinio pagrindo kadastro duomenis ir Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10000 georeferencinio pagrindo duomenų bazę GDB10LT) (toliau – naujausia kartografinė medžiaga).

10.2. turėtų žemės valdų planus;

10.3. žemės ūkio naudmenų įvertinimo ir miškų valstybės kadastro duomenis;

10.4. valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės planus;

10.5. specialiųjų žemės naudojimo sąlygų planus ir Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10000 specialiųjų žemės naudojimo sąlygų duomenų bazę SŽNS_DB10LT;

10.6. nusausintų ir drėkinamų žemės plotų planus ir Lietuvos žemių melioracinės būklės ir užmirkimo duomenų bazę Mel_DB10LT;

10.7. asmeninio ūkio žemės suvestinius planus ir asmeninio ūkio žemės naudotojų sąrašus;

10.8. tarnybinių žemės dalų suvestinius planus ir šios žemės naudotojų sąrašus;

10.9. pretendentų prašymų ir prie jų pridedamų dokumentų kopijas;

10.10. fizinių asmenų, kuriems asmeninio ūkio žemė suteikta pažeidžiant įstatymus arba kurie patys nenaudoja jiems suteiktos žemės asmeninio ūkio poreikiams, sąrašus;

10.11. valstybinės žemės nuomininkų (naudotojų) sąrašą;

10.12. žemėtvarkos skyriaus turimą informaciją apie žemėtvarkos projektui rengti patvirtintoje teritorijoje parengtus ar pradėtus rengti teritorijų planavimo dokumentus ar kitus žemės valdos projektus;

10.13. suinteresuotų valstybės ar savivaldybės institucijų nustatyta tvarka patvirtintą ir pateiktą kartografinėje medžiagoje pažymėtą informaciją apie žemės plotus, priskirtinus valstybės

išperkamai ir (ar) neprivatizuojamai žemei, dėl kurios žemėtvarkos skyrius yra priėmęs išvadą dėl tikslingumo priskirti šiuos žemės plotus valstybės išperkamai ir (ar) neprivatizuojamai žemei;

10.14. pažymų dėl nuosavybės teisės patvirtinančių dokumentų ir išvadų dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn kopijas;

10.15. apskrities viršininko ar žemėtvarkos skyriaus vedėjo priimtų įsakymų dėl kompensavimo už trūkstamą žemės plotą žemės sklypu kopijas;

10.16. Nacionalinės žemės tarnybos vadovo ar jo įgalioto žemėtvarkos skyriaus vedėjo sprendimais neparduoti žemės sklypų aukcione, priimtais vadovaujantis Valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos aukcionų organizavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 19 d. nutarimu Nr. 261 „Dėl Valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos aukcionų organizavimo taisyklių patvirtinimo“;

10.17. Kultūros paveldo registro duomenis apie kultūros paveldo objektus, kultūros paveldo vietas, jų teritorijas ir apsaugos zonas;

10.18. Valstybinės geologijos informacinės sistemos duomenis apie naudingųjų iškasenų telkinius.

11. Žemėtvarkos projekto planas rengiamas spausdintine ir skaitmenine formomis, o projektiniai sprendiniai išdėstomi masteliu M 1:1000, M 1:2000, M 1:5000 ar M 1:10000 naudojant naujausią kartografinę medžiagą. Mastelis pasirenkamas atsižvelgiant į suprojektuotų žemės sklypų dydį ir galimybę aiškiai pažymėti projektinius sprendinius.

12. Kai žemėtvarkos projekto planas rengiamas masteliu M 1:10000, nedideli žemės sklypai (žemė naudojama asmeniniam ūkiui, žemės sklypai, esantys glaustai užstatytose teritorijose, ir kiti žemės sklypai, kurių plotas mažesnis nei 0,30 ha) projektuojami atskirame plane (M 1:1000, M 1:2000 ar M 1:5000), kuris yra žemėtvarkos projekto plano neatskiriama dalis, o žemėtvarkos projekto plane nurodomos tik teritorijų, kuriose projektuojami nedideli žemės sklypai, ribos.

13. Žemėtvarkos projekto rengimas ir įgyvendinimas susideda iš šių etapų (darbų stadijų):

13.1. parengiamieji darbai;

13.2. žemės sklypų projektavimo darbai;

13.3. žemėtvarkos projekto viešas svarstymas, derinimas, tikrinimas ir patvirtinimas;

13.4. laisvos žemės fondo žemės plano ir laisvos žemės fondo žemės plotų žiniaraščio parengimas ir patvirtinimas;

13.5. žemėtvarkos projekte suprojektuotų žemės sklypų paženklinimas vietovėje;

13.6. paženklintų žemės sklypų nuosavybės teisėms atkurti, parduoti, išnuomoti, perduoti neatlygintinai naudotis, suteikti nuosavybėn neatlygintinai ar patikėjimo teise valdyti kadastro duomenų bylų parengimas.

14. Projektui prilyginamo plano rengimas ir įgyvendinimas susideda iš šių etapų (darbų stadijų):

- 14.1. parengiamieji darbai;
- 14.2. žemės sklypų projektavimo darbai;
- 14.3. projektui prilyginamo plano derinimas, tikrinimas (šios Metodikos 140 punkte nustatytais atvejais) ir tvirtinimas;
- 14.4. laisvos žemės fondo žemės plano ir laisvos žemės fondo žemės plotų žiniaraščio parengimas ir patvirtinimas;
- 14.5. suprojektuotų žemės sklypų ženklavimas vietovėje;
- 14.6. paženklintų žemės sklypų nuosavybės teisėms atkurti, perduoti, išnuomoti, perduoti neatlygintinai naudotis, suteikti nuosavybės neatlygintinai ar patikėjimo teise valdyti kadastro duomenų bylų parengimas.

II SKYRIUS ŽEMĖS, MIŠKO, VANDENS TELKINIO GRAŽINIMAS NATŪRA Į VIENKIEMIUS IŠSKIRSTYTŲ KAIMŲ TERITORIJOSE

15. Gražinami natūra žemės sklypai gali būti ženklavami vietovėje nesuprojektavus šių žemės sklypų žemėtvarkos projekte ar projektui prilyginamame plane, arba nelaukiant žemėtvarkos projekto ar projektui prilyginamo plano patvirtinimo, išskyrus atvejus, kai:

- 15.1. pretendentas nesutinka su ženklavamo žemės sklypo ribomis arba neatvyko į žemės sklypo ribų ženklavimą;
- 15.2. gražinamoje natūra žemėje yra asmeniniam ūkiui naudojamos žemės, kurią pagal šios Metodikos 68 punktą galima projektuoti laisvos žemės fondo žemėje;
- 15.3. pretendentai pageidauja žemę susigrąžinti natūra tik parengus ir patvirtinus žemėtvarkos projektą arba projektui prilyginamą planą;
- 15.4. pretendentų, kuriems teismo sprendimu atnaujinti praleisti terminai pateikti prašymus atkurti nuosavybės teises į žemę, mišką ir vandens telkinius ir (arba) nuosavybės teises ir giminystės ryšį su buvusiu žemės savininku patvirtinančius dokumentus, prašymai atkurti nuosavybės teises gražinant žemę, mišką, vandens telkinius natūra ir (arba) nuosavybės teises ar giminystės ryšį su savininku patvirtinantys dokumentai pateikti Nacionalinės žemės tarnybos vadovui arba jo įgaliotam žemėtvarkos skyriaus vedėjui priėmus sprendimą dėl teritorijos žemėtvarkos projektui rengti patvirtinimo (bet iki žemėtvarkos projekto ar projektui prilyginamo plano patvirtinimo).

16. Jeigu gražinamame natūra žemės sklype yra įsiterpusi žemė, kuri naudojama ar nuomojama fiziniams ir juridiniams asmenims, bei Lietuvos Respublikoje įsteigtiems Europos

Sąjungos valstybėse narėse ir kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse įsisteigusių įmonių filialams nuosavybės teise turimiems pastatams ir kitiems statiniams (statomiems ar pastatytiems), taip pat poilsiaviečių pastatams ir kitiems statiniams (statomiems ar pastatytiems) (toliau – statiniai) eksploatuoti, ir pretendentai šią žemę pageidauja susigražinti natūra, tuomet žemėtvarkos projekte arba projektui prilyginamame plane atskiru žemės sklypu projektuojami šiems statiniams eksploatuoti reikalingi žemės sklypai, nustatomi šių žemės sklypų plotai, ribos bei numatomi privažiuojamieji keliai. Projekto autorius arba kitas asmuo, nurodytas Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje, su kuriuo pretendentas teisės aktu nustatyta tvarka yra sudaręs asmens lėšomis atliekamų žemės reformos žemėtvarkos projekto įgyvendinimo darbų apmokėjimo sutartį (toliau – matininkas), į šių žemės sklypų ženklimą vietovėje be šios Metodikos 19 punkte nurodytų asmenų registruotu laišku ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki žemės sklypo ženklavimo dienos taip pat kviečia šiame žemės sklype esančių statinių savininkus.

Jeigu nėra galimybės nustatyti gražinamame natūra žemės sklype esančių statinių savininką, žemėtvarkos skyrius ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki šio žemės sklypo ženklavimo dienos vietiniame laikraštyje (jeigu tokio nėra – regioniniame laikraštyje) ir Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėje paskelbia šio žemės sklypo ženklavimo datą.

17. Iki žemės sklypų, kuriuose yra ne pretendentui priklausančių statinių, sugražinimo natūra pagal projekto autoriaus arba matininko pateiktas žemės sklypų kadastro duomenų bylas žemėtvarkos skyrius sudaro su statinių savininkais valstybinės žemės nuomos sutartis (jeigu tokie žemės sklypai nebuvo išnuomoti). Sprendime dėl nuosavybės teisių atkūrimo turi būti nurodyta, kad nuomotojo teisės ir pareigos pagal valstybinės žemės nuomos sutartį pereina žemės savininkui, jeigu šalys nesusitaria kitaip.

Jeigu statinių savininkai neatvyksta sudaryti valstybinės žemės nuomos sutarties, gražinamam natūra žemės sklypui nustatomas servitutas – teisė svetimam statinio naudotojui naudoti statinį žemės sklype.

18. Pretendentų, pateikusių prašymus gražinti žemę natūra, pageidavimu žemės sklypai gali būti projektuojami (ženklinami) taip, kad kiekvienam pretendentui būtų gražintas natūra atskiras žemės sklypas, atitinkantis jam priklausančios žemės dalies plotą. Šiuo atveju iki žemės sklypų žemėtvarkos projekte ar projektui prilyginamame plane projektavimo pradžios (kai natūra gražinamas žemės sklypas nesuprojektuotas žemėtvarkos projekte ar projektui prilyginamame plane – iki pranešimo, kuriuo pretendentai informuojami apie gražinamo natūra žemės sklypų ženklimą, nurodytos datos), turi būti pateiktas visų pretendentų, pageidaujančių gauti žemę natūra, rašytinis susitarimas dėl atskirų žemės sklypų projektavimo (ženklavimo).

19. Ženklinant natūra gražinamo žemės sklypo ribas, be pretendento, kuriam gražinamas natūra ženklintas žemės sklypas, taip pat kviečiami dalyvauti šie asmenys (toliau – kviestiniai asmenys): besiribojančių žemės sklypų savininkai ir (ar) patikėtiniai, pagal teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą nesuformuotos atskiru žemės sklypu žemės patikėtinis (-iai), taip pat sodininkų bendrijos pirmininkas, jeigu natūra gražinamas žemės sklypas ribojasi su sodininkų bendrijos žeme, ir asmenys, naudojantys ženklinamą žemės sklypą.

Jeigu natūra gražinamas žemės sklypas ribojasi su anksčiau geodeziniais prietaisais išmatuotu žemės sklypu, kurio ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinatės nustatytos valstybinėje koordinacinių sistemoje, ir kai bendra riba sutampa, besiribojančio žemės sklypo savininkas ar patikėtinis kviečiamas tik tuo atveju, jeigu reikia atstatyti sunaikintus riboženklus.

Jeigu gražinamo natūra žemės sklypo riba nustatoma hidrografinio objekto (upelio, melioracijos griovio ar panašiai) viduriu, šią bendrą ribą turinčio žemės sklypo savininkas ar patikėtinis dalyvauti ženklinant žemės sklypą nekviečiamas.

20. Gražinamo natūra žemės sklypo, kai šis žemės sklypas nesuprojektuotas žemėtvarkos projekte ar projektui prilyginamame plane arba ženklinimas atliekamas nelaukiant žemėtvarkos projekto ar projektui prilyginamo plano patvirtinimo, ženklinimą vietovėje atlieka projekto autorius, kuris praneša pretendentui ir kviestiniams asmenims registruotu laišku apie žemės sklypo ženklinimą vietovėje ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki žemės sklypo ženklinimo, pranešime nurodydamas, kad, pretendentui neatvykus į ženklinimą, žemės sklypo ženklinimo darbai nebus vykdomi, o kviestiniams asmenims neatvykus, žemės sklypas bus paženklintas jiems nedalyvaujant. Kartu su pranešimu pretendentams išsiunčiama naujausios kartografinės medžiagos ištrauka, su joje pažymėtomis numatomo ženklinimo natūra gražinamo žemės sklypo ribomis. Kai žemės sklypą numatoma gražinti natūra keliems pretendentams, pranešime apie žemės sklypo ženklinimą taip pat turi būti nurodytas terminas, iki kada pretendentai gali pateikti susitarimą dėl atskirų žemės sklypų ženklinimo, jei šie pageidauja žemę susigrąžinti natūra atskirais žemės sklypais.

Jeigu pretendentas pranešime nustatytu laiku neatvyksta dalyvauti ženklinant žemės sklypą, taip pat, jeigu pretendentas dalyvavo ženklinant šį žemės sklypą, tačiau nesutiko su ženklinamo žemės sklypo ribomis ir vieta (nepasirašė žemės sklypo ribų paženklinimo–parodymo akte), gražinamas natūra žemės sklypas šios Metodikos nustatyta tvarka projektuojamas žemėtvarkos projekte arba projektui prilyginamame plane.

Patvirtintame žemėtvarkos projekte ar projektui prilyginamame plane suprojektuotų gražinamų natūra žemės sklypų ženklinimas vykdomas vadovaujantis šios Metodikos IV skyriaus septintajame skirsnyje nustatyta tvarka.

21. Kviestiniai asmenys, kurie neatvyko ir (arba) kurie atvyko, tačiau nepateikė pastabų raštu ir atsisakė pasirašyti žemės sklypo ribų paženklinimo–parodymo akte, su paženklinto žemės sklypo planu bei žemės sklypo ribų paženklinimo–parodymo aktu supažindinami Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų (toliau – Nekilnojamojo turto kadastro nuostatai), patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

Kviestinių asmenų pastabos nagrinėjamos Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų nustatyta tvarka.

22. Gražinamų natūra žemės sklypų ribos turi būti racionalios, priderintos prie vietovės situacijos kontūrų ir turi sudaryti palankias sąlygas naudoti žemės sklypą pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį.

23. Gražinamų natūra žemės sklypų, paženklintų nerengiant žemėtvarkos projekto ar projektui prilyginamo plano arba nelaukiant žemėtvarkos projekto ar projektui prilyginamo plano patvirtinimo, planus projekto autorius derina su Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo (toliau – Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas), patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. balandžio 1 d. nutarimu Nr. 385 „Dėl žemės reformos vykdymo kaimo vietovėje“, 18 punkte nurodytomis suinteresuotomis institucijomis.

III SKYRIUS ŽEMĖTVARKOS PROJEKTO IR PROJEKTUI PRILYGINAMO PLANO PARENGIAMIEJI DARBAI

24. Projekto autorius ne vėliau kaip prieš 14 dienų iki planuojamos teritorijos žemėtvarkos projektui rengti patvirtinimo dienos, nurodytos Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėje skelbiamoje informacijoje apie rengiamus žemės reformos žemėtvarkos projektus ir projektui prilyginamus planus (Metodikos 1 priedas), atlieka šiuos darbus:

24.1. valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės plano kopijoje arba šio plano ištraukoje pažymi naujus ar pasikeitusius valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės plotus (išskyrus privačios žemės sklypus). Šios valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės plano kopijos arba plano ištraukos yra neatskiriamosios valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės plano dalys;

24.2. išanalizavęs asmeninio ūkio žemės naudotojų turimos privačios bei galimos susigrąžinti natūra žemės toje kadastro vietovėje ir turimos laisvos žemės fondo žemės plotą,

parengia raštu pasiūlymus dėl asmeninio ūkio žemės sklypų išdėstymo vietos pakeitimo Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos apraše numatytais atvejais;

24.3. patikrina, ar prie visų anksčiau patvirtintame žemėtvarkos projekte arba projektui prilyginamame plane suprojektuotų žemės sklypų galima privažiuoti esamais ar suprojektuotais keliais, ar yra nustatyti reikalingi kelio servitutai. Nustačius, kad ne prie visų žemės sklypų yra privažiuojamieji keliai, parengia asmenų, kuriems anksčiau patvirtintame žemėtvarkos projekte arba projektui prilyginamame plane suprojektuoti šie žemės sklypai, sąrašą, jame nurodo fizinio asmens vardą ir pavardę arba juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos pavadinimą, žemės sklypo projekcinį numerį ir bloko, kuriame yra žemės sklypas, numerį arba kadastro numerį (jei žemės sklypas įregistruotas Nekilnojamojo turo kadastrė) bei pasiūlymus dėl privažiuojamųjų kelių prie šių žemės sklypų suprojektavimo ir (ar) kelio servituto nustatymo;

24.4. nustato, ar pretendentų pageidaujama susigrąžinti natūra žemė, miškas ar vandens telkinys yra priskirti valstybės išperkamai ar neprivatizuojamai žemei. Nustačius, kad pretendentų pageidaujama susigrąžinti natūra žemė, miškas ar vandens telkinys yra priskirti valstybės išperkamai ar neprivatizuojamai žemei, projekto autorius sudaro šių pretendentų sąrašą (Metodikos 2 priedas), nurodydamas pageidaujamą susigrąžinti žemės, miško ar vandens telkinio plotą bei priežastis, kodėl negalima tenkinti pretendento prašymo;

24.5. laisvos žemės fondo žemei priskiria:

24.5.1. valstybės išperkamai ir neprivatizuojamai žemei nepriskirtą žemę, dėl kurios yra parengtos išvados dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn;

24.5.2. žemę, dėl kurios pateikti pretendentų prašymai grąžinti ją natūra, tačiau šie piliečiai iki 2003 m. gruodžio 31 d. nepateikė nuosavybės teises bei giminystės ryšį su buvusiu žemės savininku patvirtinančių dokumentų ir iki 2003 m. gruodžio 31 d. nesikreipė į teismą dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo, ir nėra duomenų, kad pretendentams teismo sprendimu atnaujinti praleisti terminai pateikti nuosavybės teises ir (ar) giminystės ryšį su savininku patvirtinančius dokumentus;

24.5.3. žemę, į kurią nepateikti pretendentų prašymai atkurti nuosavybės teises ir kuri nepriskirta valstybės išperkamai ir neprivatizuojamai žemei;

24.5.4. žemės sklypus, suprojektuotus asmenims, kurie žemėtvarkos skyriaus vedėjo įsakymu išbraukti iš asmenų, kuriems žemėtvarkos projekte ar projektui prilyginamame plane suprojektuoti žemės sklypai, sąrašo, patvirtinto Nacionalinės žemės tarnybos vadovo arba jo įgalioto žemėtvarkos skyriaus vedėjo. Rengiant žemėtvarkos projektą ar projektui prilyginamą planą šie žemės sklypai neperprojektuojami, pretendentai juos gali pasirinkti įsigyti nuosavybėn (privačioje ar bendroje dalinėje) arba nuomoti tik jei sutinka su nustatytomis šio sklypo ribomis,

išskyrus, jeigu reikia grąžinti natūra dalį suprojektuoto žemės sklypo arba už išvadoje dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn nurodytą vertę nėra galimybės perduoti neatlygintinai nuosavybėn viso suprojektuoto žemės sklypo, o pretendentas nepageidauja įsigyti šio žemės sklypo bendroje dalinėje nuosavybėje su kitais pretendентаis, jei po perprojektavimo liksiančiame nepasirinktame laisvos žemės fondo žemės plote bus galima suformuoti racionalių ribų, tinkamą pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį naudoti žemės sklypą;

24.5.5. žemės sklypus, suprojektuotus parduoti aukcione, jei dėl šių žemės sklypų pardavimo aukciono organizavimo į Valstybės žemės fondą nesikreipta (neperduotos šių žemės sklypų kadastro duomenų bylos), arba dėl šių žemės sklypų pardavimo aukciono organizavimo kreiptasi į Valstybės žemės fondą kreiptasi, tačiau vadovaujantis Valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos aukcionų organizavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 19 d. nutarimu Nr. 261, Nacionalinės žemės tarnybos vadovas ar jo įgalioto žemėtvarkos skyriaus vedėjas yra priėmęs motyvuotą sprendimą neparduoti šio žemės sklypo. Rengiant žemėtvarkos projektą ar projektui prilyginamą planą šie žemės sklypai gali būti perprojektuoti šios Metodikos 24.5.4 papunktyje nurodytais atvejais;

24.5.6. Lietuvos Respublikos žemės įstatyme ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatyme nurodytus įsiterpusius laisvos valstybinės žemės sklypus (plotus) (toliau – įsiterpęs laisvos valstybinės žemės plotas).

24.6. apskaičiuoja laisvos žemės fondo žemės plotus ir šių plotų naudmenas (išskyrus šios Metodikos 25 punkte nurodytu atveju);

24.7. parengia suvestinę lentelę apie žemės poreikį projektuojamoje teritorijoje ir turimos žemės kiekį (Metodikos 3 priedas);

24.8. vadovaudamasis Nacionalinės žemės tarnybos vadovo patvirtinta žemėtvarkos projektų ir jiems prilyginamų planų erdvinių duomenų rinkinių specifikacija, parengia kadastro vietovės laisvos žemės fondo žemės planą spausdintine ir skaitmenine (vektorine (*shp formatu) ir rastrine (*tiff arba *sid formatu) formomis (išskyrus šios Metodikos 25 punkte nurodytu atveju).

Jeigu iki termino, nurodyto šios Metodikos 28.6 papunktyje, pabaigos (kai priimamas sprendimas rengti žemėtvarkos projektą) arba iki sprendimo rengti projektui prilyginamą planą priėmimo paaiškėja, kad žemės plotas, pagal šios Metodikos 24.5 papunktį priskirtinas laisvos žemės fondo žemei, nebuvo pažymėtas laisvos žemės fondo žemės plane, šis planas ir laisvos žemės fondo žemės plotų žiniaraštis nedelsiant patikslinami, taip pat kartu patikslinama ir patvirtinta teritorija žemėtvarkos projektui rengti.

24.9. parengia kadastro vietovės laisvos žemės fondo žemės nustatymo dokumentų bylą (toliau – dokumentų byla) (išskyrus šios Metodikos 25 punkte nurodytu atveju), kurioje turi būti:

24.9.1. raštų rodyklė;

24.9.2. laisvos žemės fondo žemės plotų žiniaraštis (Metodikos 4 priedas);

24.9.3. papildomi dokumentai (įsakymai, teismo sprendimai ir kt.), kuriais vadovaujantis nustatyti nauji arba patikslinti esami laisvos žemės fondo žemės plotai;

24.9.4. antraštinis lapas, kurį pasirašo projekto autorius;

24.10. pateikia žemėtvarkos skyriui laisvos žemės fondo žemės planą skaitmenine (vektorine) forma per Lietuvos erdvinės informacijos portalą, o laisvos žemės fondo žemės planą spausdintine ir skaitmenine (rastrine) formomis bei dokumentų bylą (išskyrus šios Metodikos 25 punkte nustatytu atveju) ir šios Metodikos 24.1–24.4, ir 24.7 papunkčiuose nustatyta tvarka parengtus dokumentus – pagal perdavimo ir priėmimo aktą.

25. Naujas laisvos žemės fondo žemės planas ir dokumentų byla nerengiami, jeigu šios Metodikos 24.5 papunktyje nurodyti laisvos žemės fondo žemei priskirtini žemės plotai buvo nurodyti laisvos žemės fondo žemės plane ir laisvos žemės fondo žemės plotų žiniaraštyje, parengtuose ir patvirtintuose po paskiausio žemėtvarkos projekto ar projektui prilyginamo plano patvirtinimo.

26. Žemėtvarkos skyrius ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo projekto autoriaus pateiktų šios Metodikos 24.10 papunktyje nurodytų dokumentų gavimo dienos:

26.1. patikrina projekto autoriaus pateiktus šios Metodikos 24.10 papunkčiuose nurodytus dokumentus ir juos suderina. Tuo atveju, jeigu patikrinus šiuos dokumentus nustatomi trūkumai, šie dokumentai gražinami projekto autoriui patikslinti tokiu pat būdu kaip buvo gauti;

26.2. raštu informuoja pretendentes, įrašytus į projekto autoriaus šios Metodikos 24.4 nustatyta tvarka sudarytą sąrašą, kad jų norima susigražinti natūra žemė, miškas ar vandens telkinys yra valstybės išperkamas ar neprivatizuojamas;

26.3. raštu informuoja asmenis, kurie teisėtai naudoja valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypus, tačiau nėra pateikę žemėtvarkos skyriui prašymų teisės aktų nustatyta tvarka įsigyti nuosavybėn ar nuomoti šiuos žemės sklypus, jų deklaruotos gyvenamosios vietos ar buveinės adresais apie tai, kad planuojama patvirtinti teritoriją žemėtvarkos projektui rengti, ir pasiūlo ne vėliau kaip per 20 dienų nuo šio pranešimo išsiuntimo dienos pateikti žemėtvarkos skyriui prašymus nuomoti šiuos žemės sklypus, nurodydamas, kad pagal pateiktus prašymus jiems šie žemės sklypai nuomai bus projektuojami tik tuo atveju, jeigu kiti asmenys, turintys pagal Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 10 straipsnį ar pagal Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 9 straipsnio 7 dalį pirmumo teisę atitinkamai įsigyti nuosavybėn ar nuomoti valstybinę žemę,

nepageidais šių žemės sklypų įsigyti nuosavybėn ar nuomoti teisės aktų nustatyta tvarka. Taip pat paaiškina, kad tuo atveju, jeigu patvirtinus teritoriją žemėtvarkos projektui rengti, bus priimtas sprendimas rengti žemėtvarkos projektą, prašymus nuomoti šiuos žemės sklypus galės pateikti ir vėliau (nurodoma, kad terminas, iki kada bus galima teikti prašymus, bus paskelbtas vietiniame laikraštyje (jeigu tokio nėra – regioniniame laikraštyje) ir Nacionalinės žemės tarnybos tinklalapyje). Minėtais terminais nepateikus prašymų nuomoti šių žemės sklypų (kai priimtas sprendimas rengti projektui prilyginamą planą – per 20 dienų nuo šio pranešimo išsiuntimo dienos, kai priimtas sprendimas rengti žemėtvarkos projektą – iki vietiniame laikraštyje (jeigu tokio nėra – regioniniame laikraštyje) ir Nacionalinės žemės tarnybos tinklalapyje paskelbto termino paduoti prašymus pabaigos) bus laikoma, kad jie nepageidauja nuomoti šių žemės sklypų ir jų naudojamus žemės sklypus bus siūloma rinktis kitiems asmenims.

27. Praėjus 20 dienų nuo Metodikos 26.3 papunktyje nurodytų pranešimų išsiuntimo dienos (jeigu nebuvo teisėtų žemės ūkio paskirties žemės naudotojų – projekto autoriui pateikus šios Metodikos 24.10 papunktyje nurodytus dokumentus), Nacionalinės žemės tarnybos vadovas arba jo įgaliotas žemėtvarkos skyriaus vedėjas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas:

27.1. priima sprendimą dėl didesnio ploto žemės sklypo skyrimo (atsisakymo skirti) iš laisvos žemės fondo pretendentams Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 4 straipsnio 8 dalyje nustatytais atvejais;

27.2. priima sprendimą dėl naujų valstybinės žemės sklypų, numatomų parduoti aukcione, projektavimo. Jeigu priimamas sprendimas projektuoti naujus valstybinės žemės sklypus, šis sprendimas prilyginamas vienam pretendentui prašymui, kurio pagrindu Nacionalinė žemės tarnyba įtraukiama į pretendentų, sugrupuotų pagal Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 10 straipsnyje nustatytą eiliškumą, sąrašą (toliau – Pretendentų sąrašas);

27.3. priima sprendimą dėl žemėtvarkos projekto arba projektui prilyginamo plano rengimo. Sprendimas rengti projektui prilyginamą planą priimamas tais atvejais, kai nustatoma, kad yra pateikta iki 10 pretendentų prašymų;

27.4. patvirtina teritoriją žemėtvarkos projektui rengti.

IV SKYRIUS ŽEMĖTVARKOS PROJEKTO RENGIMO, TVIRTINIMO IR ĮGYVENDINIMO TVARKA

PIRMAS SKIRSNIS ŽEMĖTVARKOS PROJEKTO RENGIMO BENDRIEJI REIKALAVIMAI

28. Nacionalinės žemės tarnybos vadovo ar jo įgalioto žemėtvarkos skyriaus vedėjo įsakymu dėl teritorijos žemėtvarkos projektui rengti patvirtinimo, kai priimamas sprendimas rengti žemėtvarkos projektą, taip pat patvirtinami:

- 28.1. teritorijos, parinktos žemėtvarkos projektui rengti, plotas ir ribos;
- 28.2. nustatyti laisvos žemės fondo žemės plotai (Metodikos 4 priedas);
- 28.3. valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės plano kopijoje arba šio plano ištraukoje naujai pažymėtų ar patikslintų valstybės išperkamos žemės, miško ir vandens telkinių plotų sąrašas;
- 28.4. žemėtvarkos projekto rengimo pradžios data;
- 28.5. žemėtvarkos projekto parengimo terminas;
- 28.6. terminas, ne trumpesnis kaip 15 dienų nuo šios Metodikos 29.1 papunktyje nustatytos informacijos paskelbimo, per kurį prašymų nepateikę asmenys, pageidaujantys žemėtvarkos projektui rengti patvirtintoje teritorijoje gauti žemės nuosavybėn neatlygintinai, jos pirkti arba nuomoti iš valstybės, gauti neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valdyti, teisės aktų nustatyta tvarka gali juos pateikti žemėtvarkos skyriui.

29. Patvirtinus teritoriją žemėtvarkos projektui rengti, žemėtvarkos skyrius atlieka šiuos darbus:

29.1. vietiniame laikraštyje (jeigu tokio nėra – regioniniame laikraštyje) ir Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėje ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo įsakymo dėl teritorijos žemėtvarkos projektui rengti patvirtinimo priėmimo dienos paskelbia apie patvirtintoje teritorijoje pradedamą rengti žemėtvarkos projektą, nuroydamas patvirtintos teritorijos plotą; žemėtvarkos projekto rengimo pradžios datą; terminą, per kurį prašymų nepateikę pretendentai, pageidaujantys projektuojamoje teritorijoje gauti žemės nuosavybėn neatlygintinai, jos pirkti arba nuomoti iš valstybės, gauti neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valdyti, gali juos pateikti žemėtvarkos skyriui; žemėtvarkos projektą rengiančio projekto autoriaus vardą, pavardę, juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos pavadinimą, adresą, telefoną ir tai, kad su kadastro vietovės laisvos žemės fondo žemės planu suinteresuoti asmenys gali susipažinti Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėje arba žemėtvarkos skyriuje;

29.2. apie pradedamą rengti žemėtvarkos projektą raštu praneša Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 18 punkte nurodytoms institucijoms, informuodamas, kad iki šios Metodikos 28.6 papunktyje nurodyto termino pabaigos gali nurodyti reikalavimus žemėtvarkos projektui rengti. Šie reikalavimai turi būti konkretūs, tiesiogiai susieti su žemėtvarkos projektui rengti patvirtinta teritorija, žemėtvarkos projekto tikslais, vietovės ypatumais, pagrįsti konkrečiomis teisės aktų nuostatomis.

Kai žemėtvarkos projektui rengti patvirtintoje teritorijoje yra laisvos žemės plotų, kuriuos pagal teritorijų planavimo dokumentus – bendruosius planus numatyta naudoti ne žemės ūkio ir ne miškų ūkio veiklai, ir trūksta informacijos dėl šiuose plotuose naujų kitos paskirties žemės sklypų formavimo dydžio, pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) būdų nustatymo, informuojant

savivaldybės administracijos direktorių apie pradedamą rengti žemėtvarkos projektą, pateikiama grafinė medžiaga (ištrauka (-os) iš kadastro vietovės laisvos žemės fondo žemės plano), su joje pažymėtais šiais laisvos žemės plotais, ir prašoma nurodyti pagal kompetenciją informaciją, reikalingą formuoti šiuose laisvos žemės plotuose naujus kitos paskirties žemės sklypus (kokie galimi projektuojamų naujų kitos paskirties žemės sklypų minimalūs ir (ar) maksimalūs dydžiai, kokią šių laisvos žemės plotų dalį kiekybine išraiška (procentais ir (ar) ploto vienetu) skirti kiekvienai iš galimų pagrindinių žemės naudojimo paskirčių ir (ar) būdų, (jei reikalinga, prašyti pažymėti pateiktoje grafinėje medžiagoje šių dalių ribas) ir kita);

29.3. išnagrinėjęs šios Metodikos 24.3 papunktyje nurodytą sąrašą ir projekto autoriaus pateiktus pasiūlymus, nurodo projekto autoriui prieš pretendentų susirinkimą suprojektuoti:

29.3.1. laisvos žemės fondo žemėje – vietinės reikšmės kelius ar servitutinius kelius, reikalingus privažiuoti prie suprojektuotų žemės sklypų;

29.3.2. anksčiau patvirtintame žemėtvarkos projekte ar projektui prilyginamame plane suprojektuotuose žemės sklypuose, į kuriuos dar neatkurtos nuosavybės teisės, neperleisti neatlygintinai nuosavybėn, neparduoti, neišnuomoti, neperduoti neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valdyti, – servitutinius kelius, reikalingus privažiuoti prie suprojektuotų žemės sklypų;

29.4. išnagrinėjęs gautus pretendentų prašymus ir prie jų pridėtus dokumentus, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šios Metodikos 28.6 papunktyje nurodyto termino pabaigos:

29.4.1. sugrupuoja pretendentus pagal Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 10 straipsnyje nustatytą eiliškumą ir parengia Pretendentų sąrašą, į kurį taip pat įtraukia žemės sklypų savininkus, kurių žemės sklype atlikus kadastrinius matavimus nustatyta, kad žemės sklypo ploto skirtumas viršija leistiną matavimo tikslumą ir išmatuoto žemės sklypo plotas yra mažesnis, ir yra priimtas apskrities viršininko arba žemėtvarkos skyriaus vedėjo įsakymas dėl šio skirtumo kompensavimo, perduodant atitinkamai žemės ar miško sklypą. Šie žemės sklypų savininkai įtraukiami į tą pačią eiliškumo grupę, kurioje buvo įrašyti asmenys, šį žemės sklypą įsigydami iš valstybės. Jeigu toks žemės sklypas buvo grąžintas natūra, žemės sklypo savininkai įrašomi į eilę po pretendentų, kuriems žemė bus grąžinama natūra, pagal prašymų kompensuoti už trūkstamą žemės plotą gavimo žemėtvarkos skyriuje registracijos datą;

29.4.2. nustatęs, kad yra gauta prašymų pirkti ar nuomoti įsiterpusius laisvos valstybinės žemės plotus, kurie ribojasi su žemės sklypais, kurių savininkai ar nuomotojai nepateikė prašymų pirkti ar nuomoti šiuos įsiterpusius laisvos valstybinės žemės plotus, raštu informuoja šių žemės sklypų savininkus ar nuomotojus jų deklaruotos gyvenamosios vietos ar buveinės adresais apie planuojamą rengti žemėtvarkos projektą ir apie galimybę pirkti ar nuomoti įsiterpusio laisvos

valstybinės žemės ploto dalį bei paaiškina projektavimo darbų apmokėjimo tvarką, taip pat pranešime nurodo, kad jie ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo šio pranešimo išsiuntimo dienos gali pateikti prašymą pirkti ar nuomoti įsiterpusio laisvos valstybinės žemės ploto dalį. Nepateikus per nustatytą terminą tokio prašymo, laikoma, kad asmuo nepageidauja pirkti ar nuomoti įsiterpusio laisvos valstybinės žemės ploto dalies.

30. Kai tą patį įsiterpusį laisvos valstybinės žemės plotą pageidauja pirkti ar nuomoti keli pretendentai, jie į Pretendentų sąrašą įrašomi kartu pagal pirmiausiai pateikto prašymo pirkti ar nuomoti tą patį įsiterpusį laisvos valstybinės žemės plotą (jo dalį) gavimo žemėtvarkos skyriuje registracijos datą ir numerį, ir šių pretendentų prašymai prilyginami vienam pretendento prašymui. Pretendentų sąrašė turi būti nurodomas pageidaujamo pirkti ar nuomoti įsiterpusio laisvos valstybinės žemės ploto numeris, suteiktas šiam plotui laisvos žemės fondo žemės plane.

31. Tai pačiai eiliškumo grupei priskirti pretendentai į Pretendentų sąrašą įrašomi pagal pažymos dėl žemės sklypo suteikimo nuosavybėn neatlygintinai ar išvados dėl žemės, miško ar vandens telkinio perdavimo nuosavybėn neatlygintinai gavimo žemėtvarkos skyriuje registracijos datą ir numerį, prašymų pirkti ar nuomoti iš valstybės, gauti neatlygintinai naudotis, patikėjimo teise valdyti ar kompensuoti už trūkstamą žemės plotą gavimo žemėtvarkos skyriuje registracijos datą ir numerį, išskyrus šios Metodikos 29.4.1 papunktyje ir 30 punkte nurodytus atvejus.

32. Pretendentų sąrašą tvirtina Nacionalinės žemės tarnybos vadovas ar jo įgaliotas žemėtvarkos skyriaus vedėjas.

Pretendentų sąrašo patvirtinimo data turi būti ne vėlesnė kaip žemėtvarkos projekto rengimo pradžios data. Patvirtinus Pretendentų sąrašą, šis sąrašas paskelbiamas Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėje.

Po Pretendentų sąrašo patvirtinimo iki žemėtvarkos projekto patvirtinimo į jį gali būti papildomai įrašomi prašymus grąžinti natūra žemę, mišką ar vandens telkinį pateikę pretendentai, kuriems teismo sprendimu atnaujinti Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 10 straipsnio 1 ir 4 dalyse nurodyti praleisti terminai, ir prašymus suformuoti žemės sklypą po nuosavybės teise turimais arba nuomojamais, panaudos pagrindais ar patikėjimo teise valdomais statiniais pateikę pretendentai bei pretendentai, kuriems žemės sklypai bus projektuojami valstybės išperkamoje ir (ar) neprivatizuojamoje žemėje.

Taip pat, po Pretendentų sąrašo patvirtinimo, į jį papildomai įrašomi pretendentai, per šios Metodikos 29.4.2 papunktyje nustatytą terminą pateikę prašymus pirkti arba nuomoti įsiterpusį laisvos valstybinės žemės plotą (jo dalį), kurį pirkti arba nuomoti yra pareiškęs bent vienas į Pretendentų sąrašą įrašytas ir turintis teisę pirkti arba nuomoti šį žemės plotą (jo dalį) pretendentas.

33. Patvirtinus Pretendentų sąrašą, žemėtvarkos skyrius pagal dokumentų perdavimo ir priėmimo aktą projekto autoriui perduoda:

33.1. Pretendentų sąrašo patvirtintą kopiją;

33.2. į Pretendentų sąrašą įtrauktų pretendentų pažymų dėl nuosavybės teises patvirtinančių dokumentų, pažymų dėl žemės sklypo suteikimo nuosavybėn neatlygintinai ir išvadų dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn kopijas;

33.3. į Pretendentų sąrašą įtrauktų pretendentų prašymų ir prie jų pridėtų dokumentų kopijas;

33.4. Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 18 punkte nurodytų institucijų raštų, kuriuose išdėstyti reikalavimai žemėtvarkos projektui rengti, kopijas.

ANTRASIS SKIRSNIS PROJEKTAVIMO DARBŲ ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO REIKALAVIMAI RENGIANT ŽEMĖTVARKOS PROJEKTĄ

34. Žemės sklypai projektuojami, jų vieta ir ribos su į Pretendentų sąrašą įtrauktais pretendентаis aptariamos bei derinamos pretendentų susirinkimuose.

35. Iki pretendentų susirinkimo projekto autorius:

35.1. žemėtvarkos projekto plane pažymi galimų grąžinti natūra žemės sklypų (išskyrus grąžinamų natūra į vienkiemius neišskirstytų kaimų teritorijose) ribas;

35.2. pagal pateiktus dokumentus žemėtvarkos projekte suprojektuoja valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės plotuose numatomus perduoti neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valdyti žemės sklypus ir nustato jų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir naudojimo būdą.

36. Žemės sklypai pretendents projektuojami laikantis Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 10 straipsnyje nurodyto eiliškumo ir kituose teisės aktuose nustatytos pirmumo teisės pretendents įsigyti nuosavybėn ar nuomoti valstybinę žemę. Žemėtvarkos skyrius pretendentus kviečia aptarti žemės sklypų projektavimo klausimų pretendentų susirinkime. Pretendentai susirinkime registruojami pasirašytinai. Atsižvelgiant į pretendentų, skaičių gali būti organizuojami keli tos pat eilės pretendentų susirinkimai (kviečiant pretendentus pagal eilę) arba tą pačią dieną atskiri kelių arba visų eilių pretendentų susirinkimai. Kvietimai pretendents įteikiami asmeniškai (pasirašytinai) arba išsiunčiami registruotu laišku, arba kitu, pretendentų prašyme nurodytu būdu, ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki nustatytos pretendentų susirinkimo dienos. Pirmąjį pretendentų, išskyrus pretendentų, pageidaujančių pirkti arba nuomoti įsiterpusį laisvos valstybinės žemės plotą (jo dalį), susirinkimą žemėtvarkos skyrius surengia ne vėliau kaip per 10 darbo dienų

nuo žemėtvarkos projekto rengimo pradžios. Pretendentų, pageidaujančių pirkti arba nuomoti įsiterpusį laisvos valstybinės žemės plotą (jo dalį), susirinkimas organizuojamas ne anksčiau kaip po šios Metodikos 29.4.2 papunktyje nustatyto termino paduoti prašymus pirkti arba nuomoti įsiterpusį laisvos valstybinės žemės ploto dalį pabaigos.

37. Pretendentų susirinkimų metu projekto autorius:

37.1. supažindina susirinkime dalyvaujančiuosius su planuojamais žemėtvarkos projekto sprendiniais dėl:

37.1.1. projektuojamų vietinės reikšmės kelių tinklo;

37.1.2. gražintinų natūra žemės sklypų projektavimo;

37.1.3. asmeninio ūkio žemės sklypų projektavimo asmeninio ūkio žemės teritorijoje kitoje vietoje, nei buvo naudojama;

37.1.4. žemės sklypų projektavimo į vienkiemius neišskirstytų kaimų ir asmeninio ūkio žemės teritorijose;

37.1.5. perduotinų ar suteiktinų neatlygintinai nuosavybėn, perduotinų, perduotinų neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valdyti, nuomotinų žemės sklypų projektavimo;

37.2. supažindina susirinkime dalyvaujančius pretendentes su laisvos valstybinės žemės fondo žemės plotais;

37.3. paaiškina pretendentes galimybes ir sąlygas įsigyti žemės ar naudotis ja bei žemės sklypų projektavimo tvarką;

37.4. suprojektuoja žemės sklypus.

38. Pretendentų susirinkimų eiga protokoluojama. Susirinkimui pirmininkauja žemėtvarkos skyriaus vedėjas ar jo įgaliotas asmuo, o sekretoriauja ir pretentes susirinkimų protokolus surašo žemėtvarkos skyriaus darbuotojas. Pretentes susirinkimo metu pateikti pasiūlymai, pastabos ir pretenzijos dėl žemės sklypų projektavimo įrašomi pretentes susirinkimų protokoluose. Pretentes susirinkimų protokoluose taip pat įrašomi pretentes vardai, pavardės (fizinių asmenų) ar pavadinimai (juridinių asmenų ar kitų užsienio organizacijų), laisvos žemės fondo žemės plotų, kuriuose šie pretentes pageidavo, kad būtų projektuojami žemės sklypai, ir kuriuose šiems pretentesams projektuojami žemės sklypai, numeriai (jei žemės sklypas projektuojamas laisvos žemės fondo žemėje) bei pretentesams projektuojamų žemės sklypų numeriai, taip pat aprašoma pretentesui projektuojamo žemės sklypo vieta (padėtis) laisvos žemės fondo žemės plote, kai žemės sklypas projektuojamas dalyje šio laisvos žemės fondo žemės ploto. Kai teisės aktų nustatytais atvejais žemės sklypas projektuojamas ne laisvos žemės fondo žemės plote, nurodomos projektuojamo žemės sklypo gretimybės (besiribojančių žemės sklypų kadastro numeriai ir (ar) projektiniai numeriai, stabilūs kraštovaizdžio objektai). Pretentesas pasirašo

protokole, kad sutinka su jam projektuojamo žemės sklypo vieta. Pretendentai, kurie pasirenka laisvos žemės fondo žemei priskirtą anksčiau patvirtintame žemėtvarkos projekte ar projektui prilyginamame plane suprojektuotą žemės sklypą ir šio žemės sklypo ribos nekeičiamos, protokole pasirašo, kad sutinka su suprojektuoto žemės sklypo ribomis ir vieta. Šie pretendentai į Žemėtvarkos projekto svarstymo su pretendентаis gauti žemės žiniaraštį (Metodikos 5 priedas) bei į žemės sklypų projektavimo darbų įvykdymo aktą (Metodikos 6 priedas) neįrašomi.

Protokolas įforminamas Dokumentų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-117 „Dėl Dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Dokumentų rengimo taisyklės), nustatyta tvarka.

39. Su pretendentų susirinkimų protokolais žemėtvarkos projekto rengimo metu asmenys gali susipažinti žemėtvarkos skyriuje.

40. Projekto autorius aptaria su pretendentu kiekvieno jam projektuojamo žemės sklypo ribas ir vietą, supažindina pretendentą su projektuojamam žemės sklypui taikytinomis specialiosiomis žemės naudojimo sąlygomis bei numatytais nustatyti servitutais, nominalia žemės sklypo verte (kai pretendentui projektuojamas perduodamas neatlygintinai nuosavybėn lygiavertis turėtajam žemės sklypas) ir pažymi projektuojamus žemės sklypus žemėtvarkos projekto plane. Pretendentų sutikimas su projektuojamo žemės sklypo ribomis ir vieta įforminamas parašu Žemėtvarkos projekto svarstymo su pretendентаis gauti žemės žiniaraštyje.

Kai aptariant projektuojamo žemės sklypo ribas ir vietą pretendentas nesutinka su projektuojamo žemės sklypo ribomis ir vieta, projekto autorius surašo aktą, kuriame nurodo priežastis, dėl kurių pretendentas nesutiko su projektuojamo žemės sklypo ribomis ir vieta bei pateikia savo išvadas. Aktas įforminamas Dokumentų rengimo taisyklių nustatyta tvarka. Su šiuo aktu pasirašytinai supažindinamas pretendentas.

41. Užbaigus žemės sklypų projektavimą Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1–10 punktuose nurodytiems pretendentams, šios Metodikos 38 punkte nustatyta tvarka organizuojamas papildomas pretendentų susirinkimas. Į jį pakartotinai, ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki nustatytos susirinkimo dienos, kviečiami tie pretendentai, kurie anksčiau kviesti neatvyko į pretendentų susirinkimus arba kurie nesutiko su jiems projektuojamų žemės sklypų ribomis ir vieta (nepasirašė Žemėtvarkos projekto svarstymo su pretendентаis gauti žemės žiniaraštyje). Su papildomame pretendentų susirinkime dalyvavusiais pretendентаis projektuojamų žemės sklypų ribos ir vieta aptarimos bei jų suderinimas įforminamas šios Metodikos 40 punkte nustatyta tvarka.

42. Projekto autorius, užbaigęs žemės sklypų projektavimą, parengia žemės sklypų projektavimo darbų įvykdymo aktą. Šiame akte nurodomi pretendentai:

42.1. kurie sutiko su jiems projektuojamų žemės sklypų ribomis ir vieta (nurodomas pretendentų skaičius ir suprojektuotų žemės sklypų bendras plotas);

42.2. kurie nedalyvavo projektuojant natūra gražinamus žemės sklypus arba nesutiko su projektuojamų natūra gražinamų žemės sklypų ribomis ir vieta (nurodomi pretendentų vardai, pavardės ir jų pageidaujamas susigražinti natūra žemės plotas);

42.3. kurie nedalyvavo projektuojant perduodamus neatlygintinai nuosavybėn lygiaverčius turėtiesiems žemės sklypus (nurodomi pretendentų vardai, pavardės ir jų pageidaujamas gauti neatlygintinai nuosavybėn žemės plotas);

42.4. kurie nedalyvavo projektuojant žemės sklypus, išskyrus šios Metodikos 42.2 ir 42.3 papunkčiuose nurodytus pretendentes (nurodomi fizinių asmenų vardai, pavardės, juridinių asmenų ar kitų užsienio organizacijų pavadinimai);

42.5. kurie dalyvavo pretendentų susirinkimuose, tačiau nepasirinko žemės sklypo vietos iš laisvos žemės fondo žemės arba nesutiko su jiems projektuojamų žemės sklypų ribomis ir vieta (nurodomi fizinių asmenų vardai, pavardės, juridinių asmenų ar kitų užsienio organizacijų pavadinimai);

42.6. kuriems laisvos žemės fondo žemės neliko arba likusi laisvos žemės fondo žemė yra pažeista, apaugusi medžiais, krūmais ir pelkėta (nurodomi fizinių asmenų vardai, pavardės, juridinių asmenų ar kitų užsienio organizacijų pavadinimai).

43. Projekto autorius projektavimo darbų įvykdymo aktą kartu su Žemėtvarkos projekto svarstymo su pretendentes gauti žemės žiniaraščių kopijomis, žemėtvarkos projekto planu ir šios Metodikos 40 punkte nurodytais aktais ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo paskutinio pretendentų susirinkimo pateikia derinti žemėtvarkos skyriui, kuris, patikrinęs ir nustatęs, kad pretendentes žemės sklypai suprojektuoti nepažeidžiant teisės aktų, suderina projektavimo darbų įvykdymo aktą ir kartu su žemėtvarkos projekto planu ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šių dokumentų gavimo dienos grąžina projekto autoriui.

44. Jeigu išvada dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn rengiant žemėtvarkos projektą toje kadastro vietovėje tenkinama tik iš dalies dėl to, kad neliko laisvos žemės fondo žemės arba likusi laisvos žemės fondo žemė yra pažeista, apaugusi medžiais, krūmais ir pelkėta, projekto autorius, suderinęs suprojektuoto žemės sklypo ribas ir vietą su pretendente, išvadoje dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn padaro įrašą apie tai, kokio dydžio ir vertės žemės sklypas suprojektuotas, nurodydamas, už kurią išvados dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn 1.1 ir 1.2 papunkčiuose nurodytą žemę buvo suprojektuoti žemės sklypai, ir pasirašo. Įrašą išvadoje dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn pasirašo žemėtvarkos

skyriaus vedėjas ir jį patvirtina antspaudu. Žemėtvarkos skyriaus vedėjo patvirtinta išvados dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn kopija perduodama projekto autoriui, o originalas pretendento prašymu gali būti persiunčiamas kitam žemėtvarkos skyriui tik tuo atveju, jeigu pagal Žemės ūkio ministerijos nustatyta tvarka Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėje skelbiamą informaciją apie laisvos žemės fondo žemę ir rengiamus žemėtvarkos projektus nustatoma, kad pretendento prašyme nurodytoje kadastro vietovėje yra laisvos žemės fondo žemės arba likusi laisvos žemės fondo žemė nėra pažeista, apaugusi medžiais, krūmais ir pelkėta.

45. Natūra grąžintinoje žemėje kitiems pretendentams suprojektuoti žemės sklypai, jeigu juos pageidauja susigrąžinti natūra pretendentai, kuriems teismo sprendimu atnaujinti Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 10 straipsnio 1 ir 4 dalyse nurodyti praleisti terminai, ir jų prašymai atkurti nuosavybės teises grąžinant žemę, mišką, vandens telkinius natūra ir (arba) nuosavybės teises ar giminystės ryšį su savininku patvirtinantys dokumentai pateikti iki žemėtvarkos projekto patvirtinimo, projektuojami iš naujo likusioje laisvos žemės fondo žemėje, nekeičiant kitiems asmenims suprojektuotų žemės sklypų ribų. Jei šiems pretendentams žemės sklypai projektuojami po žemėtvarkos projekto derinimo procedūros, žemėtvarkos projektas pakartotinai teikiamas derinti Aprašo 18 straipsnyje nurodytoms institucijoms, kurios pagal kompetenciją turi derinti naujai suprojektuotus žemės sklypus.

46. Žemės sklypai turi būti projektuojami taisyklingų, racionalių ribų, su privažiuojamaisiais keliais. Žemės ūkio paskirties ir miškų ūkio paskirties žemės sklypai turi būti ne mažesni kaip 0,10 ha ploto (išskyrus grąžinamus natūra ir asmeninio ūkio žemės sklypus). Jeigu už išvadoje dėl žemės, miško, vandens telkinio nurodytą vertę nėra galimybės suprojektuoti ne mažesnio kaip 0,10 ha ploto žemės sklypo, pretendentų prašymu vienas žemės sklypas gali būti projektuojamas keliems pretendentams. Žemės sklypų ribos turi sutapti su stabiliomis kraštovaizdžio kompleksų ir objektų ribomis, upių ir ežerų, kitų vandens telkinių krantais ar jų viduriu, miškų, kitų aiškių naudmenų (pelkių), valstybinės ir vietinės reikšmės kelių ir geležinkelių žemės ribomis, senomis ežiomis, besiribojančių žemės sklypų ribomis. Žemės sklypų ribos ir dydžiai taip pat nustatomi atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio ypatumus (atskirais žemės sklypais gali būti projektuojami žemės plotai su natūraliomis žemės naudmenomis – pelkėmis, krūmais, šaltinynais, akmenynais ir kt.), žemės dirbimo sąlygas (lygumose – tiesiomis linijomis, kalvotose vietovėse – atsižvelgiant į reljefo pobūdį), kultūros paveldą (atsižvelgiant į buvusių dvarų, jų parkų, palivarkų ir kitų kultūros paveldo objektų teritorijų ar kultūros paveldo vietovių ribas) ir turi sudaryti palankias sąlygas žemės sklypo naudojimui pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį.

47. Pretendentui pagal tą pačią eilę projektuojamas vienas tokios pat pagrindinės žemės naudojimo paskirties žemės sklypas, išskyrus atvejus, kai žemės valdą sudaro asmeninio ūkio žemės sklypai arba pievų, natūralių ganyklų ar kitų natūralių žemės naudmenų sklypai, arba kai pageidaujamas gauti nuosavybėn neatlygintinai, pirkti, nuomoti arba neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valdyti žemės plotas yra didesnis už laisvos žemės fondo žemės plotą, kuriame projektuojamas žemės sklypas.

48. Vietinės reikšmės keliai projektuojami taip, kad jie jungtų valstybinės reikšmės kelius su:

48.1. nekilnojamojo turto objektais;

48.2. gamtos, istorijos ir kultūros paminklais, poilsiavietėmis, paplūdimiais, kitomis bendrojo naudojimo teritorijomis;

48.3. esamais (projektuojamais) žemės sklypais. Vietinės reikšmės viešasis kelias projektuojamas tada, kai keliu privažiuojama ne mažiau kaip prie 5 žemės sklypų, kitais atvejais privažiuoti prie žemės sklypų projektuojamas servitutinis kelias.

49. Naujai projektuojamas kelias turi būti nuo 4,5 m iki 6 m pločio. Kai projektuojamas kelias yra faktiškai naudojamas, šio kelio plotis turi atitikti faktinį esamo kelio plotį, tačiau neturi būti mažesnis kaip 4,5 m.

50. Žemės servitutai nustatomi pagal Žemės servitutų nustatymo administraciniu aktu taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. 1289 „Dėl Žemės servitutų nustatymo administraciniu aktu taisyklių patvirtinimo“.

51. Projektuojamo žemės sklypo ribos tarp ribų posūkio taškų turi sudaryti uždarą kontūrą. Žemės masyvus į atskirus žemės sklypus gali suskaidyti keliai (išskyrus esamus ar projektuojamus vietinės reikšmės vidaus kelius), vandens telkiniai ar kiti nekilnojamojo turto objektai.

52. Į projektuojamą žemės ūkio paskirties žemės sklypą didesnis negu 0,1 ha miško žemės plotas gali būti įtraukiamas tik tuo atveju, jei nėra galimybės suprojektuoti racionalių ribų miškų ūkio paskirties žemės sklypo ir jei miško žemė nesiriboja su esamu keliu arba prie jos nėra galimybės suprojektuoti privažiuojamąjį kelią.

53. Kai pretendentas turi teisę susigrąžinti ežerą ar tvenkinį natūra, tačiau mažesnę plotą, negu yra pats ežeras ar tvenkinys, tuomet grąžinama atitinkama ežero ar tvenkinio dalis pagal pretendentui priklausančią plotą. Toks vandens telkinys, kai jo dalis lieka neprivatizuota, Nekilnojamojo turto registre registruojamas bendrosios dalinės nuosavybės teise su valstybe.

54. Kitos paskirties žemės sklypai projektuojami teritorijoje, kuri yra užstatyta ne žemės ūkio veiklai naudojamais statiniais arba teritorijoje, kurią pagal teritorijų planavimo dokumentus – bendruosius planus numatyta naudoti kitai paskirčiai. Šiose teritorijose kitos paskirties žemės

sklypai projektuojami vadovaujantis įstatymais ir kitais teisės aktais, taip pat galiojančiais teritorijos planavimo dokumentų sprendiniais, savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens išduotais reikalavimais žemėtvarkos projektui rengti ir (ar) priimtais sprendimais dėl kitos paskirties žemės sklypų minimalių ir maksimalių dydžių nustatymo.

Laisvos žemės fondo žemėje, kurią pagal bendruosius planus numatyta naudoti vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų, daugiabučių gyvenamųjų pastatų, bendrabučių, pramonės ir sandėliavimo objektų bei komercinės paskirties objektų statybai, gali būti projektuojami perduodami neatlygintinai nuosavybėn lygiaverčiai turėtiesiems kitos paskirties žemės sklypai. Pretendentui už išvadoje dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn nurodytą valstybės išperkama žemę gali būti projektuojamas tik vienas perduodamas neatlygintinai nuosavybėn kitos paskirties žemės sklypas.

Kaip atskiras žemės sklypas neprojektuojami žemės plotai, kuriuos užima elektros linijų stulpai ir kiti inžinerinės infrastruktūros objektai, kuriems prižiūrėti reikalingas ne didesnis kaip 0,01 ha žemės plotas.

55. Pretendentai, nesutinkantys su jiems projektuojamų žemės sklypų ribomis ir vieta, bei kitais planuojamais sprendiniais, savo pasiūlymus bei pretenzijas gali teikti raštu per visą žemėtvarkos projekto rengimo laikotarpį iki žemėtvarkos projekto viešo svarstymo ir jo metu žemėtvarkos skyriui, kuris privalo ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo pasiūlymų ir pretenzijų pateikimo raštu juos išnagrinėti bei atsakyti pretendentui. Žemėtvarkos skyrius pateiktus pasiūlymus bei pretenzijas nagrinėja kartu su projekto autoriumi. Sprendimą dėl gautų pretenzijų ir pasiūlymų pagrįstumo priima žemėtvarkos skyriaus vedėjas. Jeigu nustatoma, kad pretendentų pasiūlymai ir pretenzijos pagrįstos, žemėtvarkos skyrius įpareigoja projekto autorių per 15 darbo dienų nuo pasiūlymo ar pretenzijos išnagrinėjimo patikslinti žemėtvarkos projektą. Atmetant pretenziją ar pasiūlymą turi būti nurodyti atmetimo motyvai. Žemėtvarkos skyriaus vedėjo priimtas sprendimas atmesti pretenzijas ar pasiūlymus gali būti skundžiamas Nacionalinės žemės tarnybos vadovui Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 18 straipsnyje nustatyta tvarka.

TREČIASIS SKIRSNIS ŽEMĖTVARKOS PROJEKTO RENGIMAS Į VIENKIEMIUS NEIŠSKIRSTYTŲ KAIMŲ TERITORIJOSE

56. Į vienkiemius neišskirstyto kaimo teritorijoje žemės sklypai projektuojami laikantis šios Metodikos nustatytų projektavimo darbų organizavimo ir vykdymo reikalavimų.

57. Pretendentams pageidaujant susigrąžinti žemę natūra, grąžinamos žemės poreikis palyginamas su kaimo teritorijoje esančios galimos grąžinti natūra žemės plotu, įskaitant ir pretendentų naudojamą asmeninio ūkio žemės plotą.

58. Pretendentai klausimus bei pasiūlymus dėl grąžinamos natūra žemės ploto trūkumo (kai nustatoma, kad grąžinamos natūra žemės poreikis didesnis nei kaimo teritorijoje yra galimos natūra grąžinti žemės), projektuojamų žemės sklypų išdėstymo ir dydžio (vertės) aptaria pretendentų susirinkime. Susirinkimo eiga protokoluojama. Pretendentų susirinkimų protokolus surašo žemėtvarkos skyriaus darbuotojas. Kiekvienas iš susirinkimo dalyvių gali pasiūlyti žemės sklypų projektavimo variantus (pvz., pagal plotą, vertę, projektavimo bendroje dalinėje nuosavybėje ir t. t.). Sprendimas dėl natūra grąžinamų žemės sklypų projektavimo varianto priimamas susirinkime dalyvaujančių pretendentų paprasta balsų dauguma.

Priimant sprendimą dėl natūra projektuojamų žemės sklypų išdėstymo ir dydžio (vertės) visais atvejais įvertinamas faktinis žemės naudojimas.

59. Kai nusprendžiama žemės sklypus projektuoti atsižvelgiant į buvusių rėžių išsidėstymą ir ribas, projekto autorius neturi pažeisti šios Metodikos 46 punkte nurodytų žemės sklypų projektavimo reikalavimų. Rėžiai gali būti projektuojami tik tuo atveju, kai rėžis:

59.1. sutampa su pretendento asmeniniam ūkiui naudojamo žemės sklypo ribomis;

59.2. yra miško žemėje ir projektuojamas žemės sklypas nepažeidžia šios Metodikos 75 punkto reikalavimų;

59.3. yra kitokių gamtinių savybių žemėje (pievose, pelkėse ir kt.) nei pagrindinis žemės masyvas, išskyrus dirbamąją žemę;

59.4. yra viena iš kultūros paveldo objekto ar vietovės vertingųjų savybių.

60. Pretendentų susirinkimas laikomas įvykusi, kai jame dalyvauja daugiau kaip pusė pageidaujančių tame kaime susigrąžinti žemę pretendentų arba dalyvaujančių pretendentų pageidaujamas susigrąžinti žemės plotas sudaro didesnę dalį kaimo teritorijos bendro ploto. Neįvykus pretendentų susirinkimui, jis organizuojamas dar kartą ir laikomas įvykusi neatsižvelgiant į jame dalyvaujančių pretendentų skaičių. Sprendimai priimami susirinkime dalyvaujančių pretendentų paprasta balsų dauguma.

61. Projektuojamų žemės sklypų ribos ir vieta šios Metodikos 40 punkte nustatyta tvarka derinami su pretendentais, dalyvavusiais susirinkime bei pareiškusiais norą gauti žemę, mišką ar vandens telkinį.

Pretendentai, nesutinkantys su pretendentų susirinkime arba žemės sklypų projektavimo metu priimtais sprendimais, juos gali apskusti žemėtvarkos skyriui. Žemėtvarkos skyrius pretendentų pasiūlymus ir pretenzijas nagrinėja šios Metodikos 55 punkte nustatyta tvarka.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
ŽEMĖTVARKOS PROJEKTO RENGIMAS ASMENINIAM ŪKIUI
SKIRTOJE TERITORIJOJE

62. Asmeniniam ūkiui skirtoje teritorijoje projekto autorius vykdo projektavimo darbus pagal šioje Metodikoje nustatytus projektavimo darbų organizavimo ir vykdymo reikalavimus, vadovaudamasis iš žemėtvarkos skyriaus gautais dokumentais:

62.1. asmeninio ūkio žemės paženklinimo aktais;

62.2. asmeninio ūkio žemės suvestiniais planais;

62.3. pretendentų, kurie pageidauja gauti žemės sklypą iš laisvos žemės fondo pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 4 straipsnio 8 dalyje nurodytas nuostatas, prašymais;

62.4. fizinių asmenų, kuriems asmeninio ūkio žemė suteikta pažeidžiant įstatymus arba kurie patys nenaudoja jiems suteiktos žemės asmeninio ūkio poreikiams, sąrašais. Žemės sklypai šiems asmenims neprojektuojami;

62.5. sprendimais dėl naudojamo asmeniniam ūkiui žemės ploto sumažinimo.

63. Asmeninio ūkio žemės naudotojų susirinkime turi būti aptariamai asmeninio ūkio žemės sklypų projektavimo principai – kiek asmeninio ūkio žemės palikti prie sodybų; kaip projektuoti žemės sklypus asmeninio ūkio žemės naudotojams bei vienkiemių savininkams jų turėtoje žemėje; kiek sklypų turi sudaryti asmeninio ūkio žemė; kokio dydžio žemės sklypai turi būti prie sodybų miestuose, miesteliuose ir glaustai užstatytuose kaimuose; kaip pakeisti žemės sklypų išdėstymą, kad žemės ūkio veiklai būtų naudojami didesni žemės sklypai, ir kt. Asmeninio ūkio žemės naudotojų susirinkimus organizuoja žemėtvarkos skyrius.

64. Projektuojant asmeninio ūkio žemės sklypus, vietinės reikšmės keliai ir servitutai, kiti infrastruktūros objektai projektuojami vadovaujantis šios Metodikos reikalavimais.

65. Asmeninio ūkio žemės sklypų, kurie buvo nuolat naudojami iki 1993 m. gruodžio 31 d., ribos ir vieta, rengiant žemėtvarkos projektą, gali būti keičiamos toje šių nuolat naudojamų žemės sklypų užimtoje teritorijoje, kurioje tokie pakeitimai leis padidinti projektuojamus žemės sklypus ar sumažinti nuotolį iki asmeninio ūkio žemės sklypų naudotojų namų valdų.

66. Projektuojant asmeninio ūkio žemės sklypus, į juos įtraukiami: asmeniniam ūkiui suteiktos žemės ūkio naudmenos, į jas įsiterpęs arba tarp žemės ūkio naudmenų ir besiribojančio žemės sklypo ribos esantis kitų žemės naudmenų (griovių, pelkių, medžių bei krūmų želdinių ir kt.) plotas, ne didesnis projektuojamame asmeninio ūkio žemės sklype esančių žemės ūkio naudmenų plotas ir nesuprojektuotas kaip atskiras natūra gražinamas žemės sklypas. Miško žemės plotai (bet

ne daugiau kaip 0,3 ha) į projektuojamus asmeninio ūkio žemės sklypus gali būti įtraukti tik suderinus su valstybės įmone miškų urėdija ir jei nėra galimybės suprojektuoti racionalių ribų miškų ūkio paskirties žemės sklypo, ir jei miško žemė nesiriboja su esamu keliu ir prie jos nėra galimybės suprojektuoti privažiuojamąjį kelią valstybinėje žemėje.

67. Rengiant žemėtvarkos projektą asmeniniam ūkiui skirtoje teritorijoje, žemės sklypų vieta ir ribos gali būti keičiamos atsižvelgiant į asmeninio ūkio žemės naudotojų susirinkimo išvadas be suderinimo su konkrečiais asmeninio ūkio žemės sklypų naudotojais tik tais atvejais, kai:

67.1. prie vienkiemių jų savininkams suprojektuojami gražinami natūra ne mažesni kaip 3 ha žemės ūkio naudmenų žemės sklypai;

67.2. Nacionalinės žemės tarnybos vadovo arba žemėtvarkos skyriaus vedėjo sprendimu sumažinamas naudojamas asmeninio ūkio žemės sklypas pretendams, kurie susigražina nuosavybėn daugiau kaip 3 ha žemės ūkio naudmenų toje kadastro vietovėje, kurioje yra jų naudojama asmeninio ūkio žemė;

67.3. bus suprojektuoti didesni asmeninio ūkio žemės sklypai ar sumažintas nuotolis iki asmeninio ūkio žemės sklypų naudotojų namų valdų.

68. Jeigu asmeninio ūkio žemė yra bendruose plotuose, kuriuose yra pageidaujama susigražinti natūra žemė, asmeninio ūkio žemės sklypai gali būti projektuojami laisvos žemės fondo žemėje toje kadastro vietovėje. Jeigu laisvos žemės fondo žemės toje kadastro vietovėje nepakanka, šie žemės sklypai gali būti projektuojami asmeniniam ūkiui naudojamoje teritorijoje.

69. Asmeninio ūkio žemės naudotojams nesutikus su projektuojamų asmeninio ūkio žemės sklypų ribomis ir vieta, bei kitais planuojamais sprendiniais, jų pretenzijos ir pasiūlymai nagrinėjami šios Metodikos 55 punkte nurodyta tvarka.

70. Pretendentui projektuojamuose asmeninio ūkio žemės sklypuose esančių žemės ūkio naudmenų plotas kartu su jo naudojamos namų valdos žemės sklype esančių žemės ūkio naudmenų plotu negali būti didesnis už apylinkės tarybos sprendimu jam asmeniniam ūkiui suteiktą žemės plotą ar už apskrities valdytojo arba apskrities viršininko sprendimu jam patvirtintą asmeniniam ūkiui suteiktą žemės plotą.

71. Jeigu asmeninio ūkio žemė arba jos dalis perkama sudarant valstybinės žemės pirkimo–pardavimo sutartį, suma, sumokėta už namų valdos žemės sklypą ir už perkamos asmeninio ūkio žemės plotą, nekeičiama neatsižvelgiant į patikslintą namų valdos žemės sklypo ir asmeninio ūkio žemės plotą.

PENKTASIS SKIRSNIS ŽEMĖTVARKOS PROJEKTO RENGIMAS MIŠKO ŽEMĖJE

72. Projektuojant miškų ūkio paskirties žemės sklypus, vietinės reikšmės keliai, servitutai ir kiti infrastruktūros objektai projektuojami pagal šios Metodikos nustatytus projektavimo darbų organizavimo ir vykdymo reikalavimus.

73. Suprojektuotam miško žemės sklypui nustatoma pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir būdas. Vienam miškų ūkio paskirties žemės sklypui gali būti nustatyti keli žemės naudojimo būdai.

74. Miško žemės sklypai projektuojami taip, kad prie jų būtų galima privažiuoti esamais keliais arba kvartalų linijomis. Miško žemės sklypų ribos projektuojamos jas derinant prie natūralių kontūrų (upelių, griovių, kelių, kvartalų linijų, proskynų, kitų objektų). Nauji valstybinės miško žemės sklypai pardavimui laisvos žemės fondo žemėje projektuojami neskaidant vientiso miško masyvo, išskyrus atvejus, kai šis masyvas viršija 150 ha arba miško masyvą skiria valstybinės reikšmės ar viešieji keliai, geležinkeliai ir neprivatizuojami hidrografiniai objektai, taip pat jei Nacionalinės žemės tarnybos vadovas ar jo įgaliotas žemėtvarkos skyriaus vedėjas priėmė sprendimą vientisame miško masyve projektuoti daugiau nei vieną naują valstybinės miško žemės sklypą, kurių kiekvieno plotas ne mažesnis kaip 5 ha.

75. Į projektuojamą miškų ūkio paskirties žemės sklypą įtraukiama miško žemė ir kitos į miško žemę įsiterpusios žemės naudmenos, jeigu jos sudaro ne daugiau kaip 10 procentų bendro projektuojamo žemės sklypo, kai šis sklypas yra ne didesnis kaip 10 ha, ir ne daugiau kaip 1 ha, kai sklypas yra didesnis kaip 10 ha.

76. Projektuojamo gražinamo natūra miško žemės sklypo plotas arba perduodamo neatlygintinai nuosavybėn lygiaverčio miško žemės sklypo vertė turi atitikti atitinkamai turėtos žemės (miško žemės) plotą arba vertę.

77. Projektuojamo gražinamo natūra arba perduodamo neatlygintinai nuosavybėn lygiaverčio miško žemės sklypo vertė apskaičiuojama vadovaujantis Žemės įvertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 205 „Dėl žemės įvertinimo tvarkos“, naudojant žemėtvarkos skyriaus pateiktus naujausius miškų valstybės kadastro duomenis.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

ŽEMĖTVARKOS PROJEKTO VIEŠAS SVARSTYMAS, DERINIMAS IR TVIRTINIMAS

78. Projekto autorius ne vėliau kaip iki žemėtvarkos projekto viešo svarstymo pradžios parengia šios Metodikos 78.7–78.9 papunkčiuose nurodytus dokumentus ir sukomplektuoja žemėtvarkos projekto dokumentacijos bylą, kurią sudaro:

- 78.1. įsakymas dėl teritorijos žemėtvarkos projektui rengti patvirtinimo;
- 78.2. žemėtvarkos skyriaus vedėjo patvirtintas Pretendentų sąrašas;
- 78.3. Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 18 punkte nurodytų institucijų raštai dėl reikalavimų žemėtvarkos projektui rengti;
- 78.4. šios Metodikos 2–6 prieduose nurodyti dokumentai;
- 78.5. pretendentų susirinkimų protokolai;
- 78.6. šios Metodikos 40 punkte nurodyti aktai;
- 78.7. pretendentų, kuriems žemėtvarkos projekte suprojektuoti žemės sklypai, sąrašas, nurodant fizinio asmens vardą, pavardę ar juridinio asmens pavadinimą, žemės sklypų numerius, plotus ir ploto dalis pagal žemės, miško, vandens telkinio įsigijimo būdus (gražinama natūra, perduodama neatlygintinai nuosavybėn lygiaverčiu turėtajam žemės sklypu, suteikiama nuosavybėn neatlygintinai, perduodama neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valdyti, leidžiama pirkti iš valstybės, leidžiama nuomoti iš valstybės), pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir naudojimo būdą (būdus), specialiąsias žemės naudojimo sąlygas ir servitutus;
- 78.8. pretendentų, kuriems žemėtvarkos projekte suprojektuoti įsiterpę laisvos valstybinės žemės sklypai (plotai), sąrašas, nurodant fizinio asmens vardą, pavardę ar juridinio asmens pavadinimą, įsiterpusio laisvos valstybinės žemės sklypo (ploto) numerį plane ir plotą, šių plotų įsigijimo būdą (leidžiama pirkti ar leidžiama nuomoti iš valstybės), pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir naudojimo būdą (būdus) (kai suformuojamas žemės sklypas), žemės sklypo, su kuriuo turi būti sujungiamas įsiterpęs laisvos valstybinės žemės sklypas (plotas), kadastro numerį ir plotą, bendro (po sujungimo) žemės sklypo plotą, pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir naudojimo būdą (būdus), taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas ir servitutus;
- 78.9. pretendentų, kurie pasirinko laisvos žemės fondo žemei priskirtus anksčiau patvirtintame žemėtvarkos projekte ar projektui prilyginamame plane suprojektuotus žemės sklypus, sąrašas, nurodant fizinio asmens vardą, pavardę ar juridinio asmens pavadinimą, žemės sklypų numerius (pagal anksčiau patvirtinto žemėtvarkos projekto planą arba projektui prilyginamą planą), jų plotus ir ploto dalis pagal žemės, miško, vandens telkinio įsigijimo būdus (perduodama neatlygintinai nuosavybėn lygiaverčiu turėtajam žemės sklypu, suteikiama nuosavybėn neatlygintinai, perduodama neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valdyti, leidžiama pirkti iš valstybės, leidžiama nuomoti iš valstybės), pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir būdą (būdus), specialiąsias žemės naudojimo sąlygas ir servitutus, žemėtvarkos projekto ar projektui prilyginamo plano, kuriame suprojektuotas pasirinktas žemės sklypas, patvirtinimo datą;
- 78.10. skelbimo vietiniame laikraštyje (jeigu tokio nėra – regioniniame laikraštyje) apie projektuojamos teritorijos patvirtinimą kopija;

78.11. žemėtvarkos projekto planas spausdintine ir skaitmenine (vektorine (*.shp formatu) formomis ir kiti planai, naudoti rengiant žemėtvarkos projektą;

78.12. kiti dokumentai, susiję su žemėtvarkos projekto rengimu.

79. Žemėtvarkos projektas ne vėliau kaip per 15 dienų nuo projektavimo darbų įvykdymo akto suderinimo dienos pateikiamas visuomenei viešai svarstyti. Apie žemėtvarkos projekto viešo svarstymo pradžią ir laikotarpį, taip pat apie tai, kur ir kada galima susipažinti su parengtu žemėtvarkos projektu, kada projekto autorius dalyvaus eksponuojant žemėtvarkos projektą ir kur bei kada bus organizuojamas viešo svarstymo rezultatų aptarimas, žemėtvarkos skyrius paskelbia vietiniame laikraštyje (jeigu tokio nėra – regioniniame laikraštyje) ir Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėje ne vėliau kaip prieš savaitę iki žemėtvarkos projekto viešo svarstymo pradžios. Žemėtvarkos projekto viešo svarstymo laikotarpis – 10 darbo dienų. Šį laiką žemėtvarkos projektas eksponuojamas žemėtvarkos skyriuje. Projekto autorius eksponavimui pateikia:

79.1. turėtų žemės valdų planus;

79.2. valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės planą;

79.3. specialiųjų žemės naudojimo sąlygų planą;

79.4. žemėtvarkos projekto planą.

80. Projekto autorius žemėtvarkos skyriaus nustatytu laiku, ne mažiau kaip du kartus, dalyvauja eksponuojant žemėtvarkos projektą, paaiškina suinteresuotiems asmenims žemės įsigijimo bei nuomos sąlygas ir tvarką, žemės sklypų projektavimo, žemėtvarkos projekto viešo svarstymo, derinimo, tvirtinimo bei įgyvendinimo tvarką, žemės sklypų bei daiktinių teisių į juos registravimo tvarką.

Suinteresuotieji asmenys, susipažinę su žemėtvarkos projektu, gali per žemėtvarkos projekto viešo svarstymo laikotarpį reikšti savo pasiūlymus ir pretenzijas raštu, pateikdami jas žemėtvarkos skyriui. Žemėtvarkos skyriaus vedėjas sprendimą dėl pasiūlymų ir pretenzijų priima ir juos pateikusius asmenis informuoja Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 16 punkte nustatyta tvarka.

Pasiūlymai ir pretenzijos registruojamos žemėtvarkos skyriaus tvarkomame pasiūlymų ir pretenzijų registracijos žurnale, kurio lapai turi būti sunumeruoti, antspauduoti ir įrišti.

81. Žemėtvarkos projekto viešo svarstymo rezultatų aptarimą ne vėliau kaip per 20 dienų nuo žemėtvarkos projekto viešo svarstymo laikotarpio pabaigos surengia žemėtvarkos skyrius. Į šį aptarimą registruotu laišku kviečiami (ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki viešo svarstymo rezultatų aptarimo pradžios):

81.1. pretendentai, kurie neatvyko projektuojant natūra gražinamus žemės sklypus arba nesutiko su jiems projektuojamų žemės sklypų ribomis ir vieta;

81.2. pretendantai ir kiti suinteresuotieji asmenys, kurie žemėtvarkos projekto viešo svarstymo metu pateikė pasiūlymų ar pretenzijų;

81.3. savivaldybės administracijos atstovas.

82. Viešo svarstymo rezultatų aptarimo susirinkimo dalyviai registruojami pasirašytinai. Susirinkimui pirmininkauja žemėtvarkos skyriaus vedėjas ar jo įgaliotas asmuo, o sekretoriauja žemėtvarkos skyriaus darbuotojas. Žemėtvarkos skyriaus atstovas arba projekto autorius aptaria gautus ir įregistruotus pasiūlymus bei pretenzijas ir paaiškina, į kuriuos iš jų gali būti atsižvelgta tikslinant žemėtvarkos projektą, taip pat kurie pasiūlymai ir pretenzijos atmetamos. Paaiškinama teisė apskūsti sprendimą atmeti pretenzijas ar pasiūlymus.

83. Jeigu išnagrinėjus gautus pasiūlymus bei pretenzijas dėl parengto žemėtvarkos projekto, nustatoma, kad pateikti pasiūlymai bei pretenzijos pagrįstos, žemėtvarkos skyriaus vedėjas priima sprendimą patikslinti ir (ar) papildyti žemėtvarkos projektą ir raštu informuoja projekto autorių, kokius veiksmus jis turi atlikti ir (ar) kokius žemėtvarkos projekto dokumentus turi patikslinti (parengti), nurodant terminą, per kurį šis privalo tai atlikti ir pateikti žemėtvarkos projektą derinti žemėtvarkos skyriui.

84. Parengtą ir viešai apsvarstytą žemėtvarkos projektą žemėtvarkos skyrius suderina ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo viešo svarstymo rezultatų aptarimo, o jeigu po viešo svarstymo rezultatų aptarimo žemėtvarkos projektas buvo tikslinamas (ar) pildomas – ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo žemėtvarkos projekto patikslinimo.

Parengtą, viešai apsvarstytą ir suderintą su žemėtvarkos skyriumi žemėtvarkos projektą su institucijomis, nurodytomis Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 18 punkte, derina projekto autorius. Žemėtvarkos projektas neteikiamas derinti Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 18 punkte nurodytoms institucijoms, jeigu rengiant šį žemėtvarkos projektą nebuvo projektuojami nauji žemės sklypai arba perprojektuojami ankstesniuose žemėtvarkos projektuose ar projektui prilyginamuose planuose suprojektuoti žemės sklypai.

Institucijų pageidavimu kartu su žemėtvarkos projektu joms pateikiamas valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės planas, specialiųjų žemės naudojimo sąlygų planas.

85. Institucijos žemėtvarkos projektą suderina arba pateikia raštu motyvuotą atsisakymą žemėtvarkos projektą derinti ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo projekto autoriaus kreipimosi suderinti šį projektą dienos.

Žemėtvarkos projekto suderinimu laikomas institucijos vadovo arba jo įgalioto asmens raštiškas atsakymas, kad žemėtvarkos projektas suderintas, arba įrašas apie žemėtvarkos projekto suderinimą šio projekto plane. Jeigu institucijos per nustatytą laiką nesuderina žemėtvarkos projekto

ir projekto autoriui nepraneša apie atsisakymo derinti žemėtvarkos projektą priežastis, laikoma, kad šis projektas yra suderintas.

Ginčus, kilusius tarp projekto autoriaus ir derinančiųjų institucijų, nagrinėja valstybinę žemėtvarkos planavimo dokumentų priežiūrą atliekanti institucija – Nacionalinė žemės tarnyba.

86. Projekto autorius parengtą žemėtvarkos projekto dokumentacijos bylą, kurioje turi būti komplektuojami ir žemėtvarkos projekto derinimo su institucijomis dokumentai, skelbimo vietiniame laikraštyje (jeigu tokio nėra – regioniniame laikraštyje) apie žemėtvarkos projekto viešą svarstymą kopija, pasiūlymų ir pretenzijų registracijos žurnalas, šiame žurnale registruotų pasiūlymų ir pretenzijų originalai, išsiųstų kvietimų dalyvauti viešo svarstymo rezultatų aptarimo susirinkime kopijos, žemėtvarkos projekto viešo svarstymo rezultatų aptarimo susirinkimo protokolas su priedais, su lydraščiu perduoda žemėtvarkos skyriui. Taip pat projekto autorius žemėtvarkos skyriui pateikia per Lietuvos erdvinės informacijos portalą žemėtvarkos projekto planą skaitmenine (rastrine (*tiff arba *sid formatu) forma.

87. Žemėtvarkos skyrius ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šios Metodikos 86 punkte nurodytų dokumentų gavimo šiuos dokumentus patikrina ir parengia išvadą dėl žemėtvarkos projekto tinkamumo.

Kai tikrinant šios Metodikos 86 punkte nurodytus dokumentus nustatoma, kad buvo pažeistos teisės aktų nustatytos žemėtvarkos projekto rengimo, svarstymo ar derinimo procedūros, šie dokumentai tokiu pat būdu, kaip buvo gauti, grąžinami projekto autoriui patikslinti, nurodant, kokius veiksmus jis turi atlikti ir (ar) kokius dokumentus turi patikslinti (parengti).

Kai žemėtvarkos skyriaus išvadoje nurodoma, kad žemėtvarkos projektas gali būti teikiamas tvirtinti, žemėtvarkos skyrius per 5 darbo dienas po išvados dėl parengto žemėtvarkos projekto tinkamumo parengimo dienos žemėtvarkos projektą pateikia Nacionalinės žemės tarnybos specialistams, atliekantiems valstybinę žemėtvarkos planavimo dokumentų priežiūrą.

Tuo atveju, jei rengiant žemėtvarkos projektą nebuvo suprojektuota ir (ar) pasirinkta anksčiau patvirtintame žemėtvarkos projekte ar projektui prilyginamame plane suprojektuoto nei vieno žemės sklypo, žemėtvarkos projekto viešo svarstymo, derinimo, tikrinimo ir tvirtinimo procedūros nevykdomos. Šiuo atveju, Nacionalinės žemės tarnybos vadovas arba jo įgaliotas žemėtvarkos skyriaus vedėjas priima sprendimą nutraukti žemėtvarkos projekto rengimą ir šį sprendimą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo paskelbia Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėje.

88. Nacionalinės žemės tarnybos specialistai, atliekantys valstybinę žemėtvarkos planavimo dokumentų priežiūrą, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų patikrina žemėtvarkos projekto rengimo, viešinimo ir derinimo procedūrų bei šio projekto sprendinių atitiktį teisės aktų reikalavimams ir

priima išvadą dėl tikslingumo žemėtvarkos projektą tvirtinti (visą žemėtvarkos projektą arba dalį žemėtvarkos projekto sprendinių, išskiriant sprendinius, kuriuos netikslinga tvirtinti) arba netvirtinti, taip pat nurodo nustatytus trūkumus ir (ar) teisės aktų pažeidimus, bei žemėtvarkos projekto rengimo procedūras, kurios turi būti pakartotinai atliekamos (jeigu trūkumai ar teisės aktų pažeidimai buvo nustatyti).

89. Kai Nacionalinės žemės tarnybos specialistai, atliekantys valstybinę žemėtvarkos planavimo dokumentų priežiūrą, priima išvadą, kad tikslinga tvirtinti žemėtvarkos projektą, Nacionalinės žemės tarnybos vadovas arba jo įgaliotas žemėtvarkos skyriaus vedėjas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo šios išvados priėmimo patvirtina parengtą ir patikrintą žemėtvarkos projektą (išskyrus tuos žemėtvarkos projekto sprendinius, kuriuos Nacionalinės žemės tarnybos specialistai, atliekantys valstybinę žemėtvarkos planavimo dokumentų priežiūrą, nurodė, kad netikslinga tvirtinti).

90. Patvirtinus žemėtvarkos projektą arba šios Metodikos 87 punkte nustatytu atveju priėmus sprendimą nutraukti žemėtvarkos projekto rengimą, administracinė procedūra dėl pateiktų pretendentų prašymų pirkti arba nuomoti žemės sklypus toje kadastro vietovėje nagrinėjimo laikoma baigta, jeigu šie pretendentai buvo įtraukti į Pretendentų sąrašą ir jie šios Metodikos nustatyta tvarka buvo kviešti dalyvauti pretendentų susirinkime dėl žemės sklypų projektavimo.

91. Nacionalinės žemės tarnybos vadovas arba jo įgaliotas žemėtvarkos skyriaus vedėjas, tvirtindamas žemėtvarkos projektą, patvirtina jame suprojektuotų žemės sklypų ribas ir plotus, nustato šių sklypų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir būdą (būdus), taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas bei servitutus.

92. Privaloma įsakymo dėl žemėtvarkos projekto patvirtinimo dalis – pretendentų, kuriems žemėtvarkos projekte suprojektuoti žemės sklypai (plotai), sąrašai, parengti pagal šios Metodikos 78.7 ir 78.8 papunkčių reikalavimus.

93. Įsakymu, kuriuo tvirtinamas žemėtvarkos projektas, taip pat patvirtinamas pretendentų, kurie pasirinko laisvos žemės fondo žemei priskirtus anksčiau patvirtintame žemėtvarkos projekte ar projektui prilyginamame plane suprojektuotus žemės sklypus, sąrašas, parengtas pagal šios Metodikos 78.9 papunkčio reikalavimus.

94. Patvirtinus žemėtvarkos projektą, žemėtvarkos skyrius raštu per 10 darbo dienų nuo šio projekto patvirtinimo informuoja pretendentus, kuriems žemėtvarkos projekte perduodami neatlyginamai nuosavybėn žemės sklypai nebuvo suprojektuoti, apie galimybę įsigyti žemės sklypą rengiant paskesnę tos pačios kadastro vietovės žemėtvarkos projektą ar projektui prilyginamą planą arba kitoje kadastro vietovėje.

95. Nacionalinės žemės tarnybos vadovo arba jo įgalioto žemėtvarkos skyriaus vedėjo patvirtintą žemėtvarkos projektą (įsakymą, kuriuo patvirtintas šis projektas, su priedais ir planą) Nacionalinė žemės tarnyba ne vėliau kaip per 5 darbo dienų nuo žemėtvarkos projekto patvirtinimo paskelbia Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėje.

96. Patvirtinto žemėtvarkos projekto dokumentacijos byla kartu su Nacionalinės žemės tarnybos vadovo arba jo įgalioto žemėtvarkos skyriaus vedėjo įsakymu dėl žemėtvarkos projekto patvirtinimo (su priedais) saugoma žemėtvarkos skyriuje, o projekto autoriui su lydraščiu perduodamos tik šio įsakymo (su priedais) ir žemėtvarkos projekto plano (spausdintine arba skaitmenine (rastrine) forma) kopijos.

97. Patvirtinus žemėtvarkos projektą, projekto autorius ne vėliau kaip per 20 dienų nuo šios Metodikos 96 punkte nurodytų dokumentų kopijų gavimo dienos šios Metodikos 24.8 papunkčio nustatyta tvarka parengia naują kadastro vietovės laisvos žemės fondo žemės planą ir prie jo pridedamus laisvos žemės fondo žemės plotų žiniaraštį (spausdintine ir skaitmenine forma) bei šios Metodikos 24.10 papunkčio nustatyta tvarka pateikia žemėtvarkos skyriui.

98. Žemėtvarkos skyriaus vedėjas laisvos žemės fondo žemės planą ir laisvos žemės fondo žemės plotų žiniaraštį patvirtina ir juos Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėje paskelbia ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo jų pateikimo dienos.

Patvirtinus laisvos žemės fondo žemės planą ir laisvos žemės fondo žemės plotų žiniaraštį, laikoma, kad žemėtvarkos projekto rengimo etapas baigtas.

Laisvos žemės fondo žemės plotų žiniaraščiai ir laisvos žemės fondo žemės planai tikslinami žemėtvarkos skyriaus vedėjo įsakymu. Patikslinti duomenys ir laisvos žemės fondo žemės planai ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio įsakymo priėmimo dienos paskelbiami Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėje.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

ŽEMĖTVARKOS PROJEKTO ĮGYVENDINIMO TVARKA

99. Žemėtvarkos projektai, kuriuose suprojektuoti žemės sklypai pagal Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 10 straipsnyje nustatytą eiliškumą, įgyvendinami šio skirsnio nustatyta tvarka.

Žemėtvarkos projekto įgyvendinimo darbai apima suprojektuotų žemės sklypų ribų ir suprojektuotų kelių paženklinimą vietovėje, žemės sklypų kadastro duomenų bylų parengimą ir žemėtvarkos projekto patikslinimui reikalingų dokumentų parengimą (jei ženklinant vietovėje žemės sklypus nustatoma, kad reikalingas žemėtvarkos projekto patikslinimas).

100. Ne vėliau kaip per 10 darbo dienų po žemėtvarkos projekto patvirtinimo žemėtvarkos skyriaus vedėjo įsakymu patvirtinamas projekto autoriaus parengtas pretendentų, kuriems žemėtvarkos projekte suprojektuoti žemės sklypai bus ženklinami iš Žemės tvarkymo ir administravimo bei erdvinės informacijos infrastruktūros vystymo programai įgyvendinti skirtų valstybės lėšų, sąrašas (toliau – žemės sklypų ženklinimo sąrašas) (atsižvelgiant į lėšų, skirtų žemės reformos darbams vykdyti, kiekį). Žemės sklypų ženklinimo sąraše nurodomi terminai, iki kurių turi būti paženklininti žemės sklypai kiekvienos šios Metodikos 101.1.–101.6 papunkčiuose nurodytos eilės pretendentams.

101. Į žemės sklypų ženklinimo sąrašą pretendentai įrašomi šia eilės tvarka:

101.1. pretendentai, kuriems žemė gražinama natūra, išskyrus tuos, kuriems gražinami natūra žemės sklypai suprojektuoti palaisvintoje asmeninio ūkio teritorijoje;

101.2. pretendentai, kuriems žemė gražinama natūra (įskaitant ir jiems suprojektuotus asmeninio ūkio žemės sklypus) pagal žemėtvarkos projektus toje Lietuvos valstybės teritorijos dalyje, kur buvo likusi rėžių sistema;

101.3. pretendentai, kuriems asmeninio ūkio žemės sklypai suprojektuoti laisvos žemės fondo žemėje, kad jų naudotą žemę būtų galima gražinti natūra;

101.4. pretendentai, kuriems gražinami natūra žemės sklypai suprojektuoti palaisvintoje asmeniniam ūkiui skirtoje teritorijoje;

101.5. pretendentai, kuriems suprojektuoti perduodami ir (ar) suteikiami neatlygintinai nuosavybėn žemės sklypai pagal Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 2–10 punktuose nustatytą eiliškumą (išskyrus 101.3 papunktyje nurodytus pretendentus);

101.6. pretendentai, kuriems perduodami ar išnuomojami asmeninio ūkio žemės sklypai (išskyrus 101.3 papunktyje nurodytus pretendentus).

102. Jeigu pretendentui suprojektuoti keli žemės sklypai, jie ženklinami vienu metu pagal nustatytą pirmesnę žemės sklypo ženklinimo eilę.

103. Tokiai pat žemės sklypų ženklinimo eilei priskirti pretendentai į žemės sklypų ženklinimo sąrašą įrašomi:

103.1. pagal pažymos dėl nuosavybės teisės patvirtinančių dokumentų parengimo datą – pretendentai, nurodyti šios Metodikos 101.1, 101.2 ir 101.4 papunkčiuose;

103.2. pagal prašymų gavimo žemėtvarkos skyriuje registracijos datą – pretendentai, nurodyti šios Metodikos 101.3 ir 101.6 papunkčiuose;

103.3. pagal pažymų dėl žemės sklypo suteikimo neatlygintinai ar išvados dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn gavimo žemėtvarkos skyriuje registracijos datą – pretendentai, nurodyti šios Metodikos 101.5 papunktyje.

104. Žemėtvarkos skyriaus vedėjo patvirtintas žemės sklypų ženklavimo sąrašas ne vėliau kaip per 5 dienas nuo šio sąrašo patvirtinimo paskelbiamas Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėje.

105. Žemėtvarkos projekte suprojektuotų žemės sklypų kadastriniai matavimai vykdomi ir asmenų, kurie kviečiami į šių žemės sklypų ženklinimą, gautos pastabos nagrinėjamos Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų ir šios Metodikos nustatyta tvarka.

106. Į žemės sklypo ženklinimo vietą neatvykusiam pretendentui arba pretendentui, kuris atsisako žemės sklypo ženklinimo (ir) arba pageidauja iš esmės pakeisti suprojektuoto žemės sklypo ribas arba vietą, projekto autorius paženklina suprojektuotą žemės sklypą (jeigu žemės sklypas ženklinamas valstybės lėšomis) ir pretendentui registruotu laišku ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo žemės sklypo paženklavimo išsiunčia paženklinto žemės sklypo plano ir žemės sklypo ribų paženklavimo–parodymo akto kopijas ir praneša, kad pastabas dėl žemės sklypo paženklavimo ir jo metu surašyto žemės sklypo ribų paženklavimo–parodymo akto bei žemės sklypo plano gali pateikti žemėtvarkos skyriui raštu ne vėliau kaip per 30 dienų nuo žemės sklypo ribų paženklavimo–parodymo akto ir žemės sklypo plano kopijų gavimo. Projekto autorius apie žemės sklypo paženklavinimą nedalyvaujant pretendentui arba jam nesutinkant informuoja žemėtvarkos skyrių.

107. Jeigu pretendentas per šios Metodikos 106 punkte nustatytą terminą pateikia pastabas dėl valstybės lėšomis paženklinto žemės sklypo plano ir žemės sklypo ribų paženklavimo–parodymo akto, žemėtvarkos skyrius kartu su projekto autoriumi jas išnagrinėja ir priima sprendimą dėl jų pagrįstumo. Kai pastabos pagrįstos, žemėtvarkos skyrius nurodo projekto autoriui patikslinti žemės sklypo ribas ir (ar) parengtus dokumentus, dėl kurių pareikštos pagrįstos pastabos. Kai pastabos atmetamos, žemėtvarkos skyrius paveda projekto autoriui parengti paženklinto žemės sklypo kadastro duomenų bylą. Apie priimtą sprendimą žemėtvarkos skyrius ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo pastabų gavimo informuoja pretendentą.

Jeigu pretendentas per šios Metodikos 106 punkte nustatytą terminą nepateikia pastabų dėl valstybės lėšomis paženklinto žemės sklypo plano ir žemės sklypo ribų paženklavimo–parodymo akto, žemėtvarkos skyrius nurodo projekto autoriui parengti paženklinto žemės sklypo kadastro duomenų bylą.

108. Tais atvejais, kai paženklinus žemės sklypą nustatoma, kad žemės sklypo ribos (konfigūracija) ar plotas neatitinka žemėtvarkos projekte suprojektuoto žemės sklypo ribų (konfigūracijos) ar ploto, projekto autorius arba matininkas apie tai raštu informuoja pretendentą, kuriam paženklintas žemės sklypas, ir žemėtvarkos skyrių. Projekto autorius arba matininkas žemėtvarkos skyriui turi pateikti situacijos brėžinį, nurodydamas žemėtvarkos projekte suprojektuotas bei vietovėje paženklintas žemės sklypo ribas. Žemėtvarkos skyrius, ne vėliau kaip

per 20 darbo dienų išnagrinėjęs paženklinto ir su juo besiribojančių žemės sklypų suformavimo dokumentus ir kitą kartografinę medžiagą, nustato žemės sklypo ploto ir (ar) žemės sklypo ribų (konfigūracijos) skirtumo priežastis ir surašo išvadą dėl žemės sklypo ribų patikslinimo vietovėje ir (ar) žemės sklypo ribų, ploto patikslinimo žemėtvarkos projekte būtinumo. Šiuo atveju žemės sklypo kadastro duomenų bylos rengimo darbai tęsiami vadovaujantis žemėtvarkos skyriaus išvadomis.

Žemėtvarkos skyrius teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose nustatęs pažeidimų, dėl kurių atsirado žemės sklypo ploto ir (ar) žemės sklypo ribų (konfigūracijos) skirtumų, atlieka teritorijų planavimo dokumentų ar žemės valdos projektų, kurių organizatorius iki 2010 m. birželio 30 d. buvo apskrities viršininkas, o nuo 2010 m. liepos 1 d. – Nacionalinė žemės tarnyba, patikslinimą, o tuo atveju, kai teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto organizatorius buvo kita institucija, apie nustatytus pažeidimus (neatitikimus) informuoja šių dokumentų organizatorių.

Suprojektuotų žemės sklypų ribų patikslinimas atliekamas patvirtinto žemėtvarkos projekto (jo dalies) kopijoje, kurioje patikslintas žemės sklypo ribas pažymi ir šią kopiją žemėtvarkos skyriui pateikia žemės sklypą paženklinęs asmuo.

Patvirtinto žemėtvarkos projekto (jo dalies) kopija, kurioje patikslinamos suprojektuotų žemės sklypų ribos, ir įsakymas dėl žemėtvarkos projekto patikslinimo yra neatskiriama patvirtinto žemėtvarkos projekto dalis.

Žemėtvarkos projektas netikslinamas, jei suprojektuotos žemės sklypų ribos, paženklinus jas vietovėje, neatitinka žemėtvarkos projekto plane pažymėtų ribų dėl priežasčių, susijusių su žemėtvarkos projekto rengimui naudojamos kartografinės medžiagos netikslumu.

109. Tinkamą riboženklių įtvirtinimą ir ribinių linijų (spindžių) prakirtimą užtikrina projekto autorius arba matininkas.

110. Už riboženklių išsaugojimą, priežiūrą ir (ar) ribinių linijų miško žemėje atnaujinimą atsako žemės savininkas, valstybinės žemės nuomininkas, panaudos gavėjas arba patikėtinis.

111. Projekto autorius arba matininkas atsakingas už tai, kad apskaičiuotas paženklinto žemės sklypo plotas neviršytų maksimalios leistinos (ribinės) paklaidos, nurodytos Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų 1 priede. Leistina žemės sklypo ploto apskaičiavimo paklaida nustatoma apskaičiuoto vietovėje paženklinto žemės sklypo plotą palyginus su žemėtvarkos projekte suprojektuoto žemės sklypo plotu.

112. Tuo atveju, kai ženklinamas žemėtvarkos projekte suprojektuotas žemės sklypas yra pasienio ruože ir ribojasi su pasienio juosta arba yra iki 100 metrų atstumu nuo pasienio juostos ribos, arba šiame žemės sklype yra pasienio keliai ir takai ar kiti valstybės sienos apsaugos objektai

ir įrenginiai, šį žemės sklypą paženklinęs asmuo suderina žemės sklypo planą su Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos.

113. Projekto autorius arba matininkas nustato kiekvieno paženklinto žemės sklypo kadastro duomenis ir, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 205 „Dėl žemės įvertinimo“, apskaičiuoja kiekvieno žemės sklypo vertę. Miško žemės vertė ir miško medynų vertė apskaičiuojama naudojant naujausius miškų valstybės kadastro duomenis. Kai nustatoma, kad perduodamo neatlygintinai nuosavybėn žemės sklypo vertė yra didesnė arba mažesnė, nei pretendentas turi teisę atkurti nuosavybės teises, žemės sklypo ribos patikslinamos žemėtvarkos projekte šios Metodikos 108 punkte nustatyta tvarka ir paženklinamos vietovėje, arba išvadoje dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn padaromas (patikslinamas) įrašas apie šios išvados tenkinimą iš dalies šios Metodikos 44 punkte nustatyta tvarka.

Perduodamas neatlygintinai nuosavybėn žemės sklypas laikomas lygiaverčiu turėtajam, jeigu perduodamo neatlygintinai nuosavybėn žemės sklypo ploto, nurodyto aro tikslumu, vertė atitinka turėto žemės sklypo vertę.

114. Projekto autorius arba matininkas kiekvienam pretendentui, kuriam buvo suprojektuoti ir paženklinti vietovėje žemės sklypai, komplektuoja kadastro duomenų bylas, reikalingas paženklintiems žemės sklypams nuosavybės teisėms atkurti, parduoti, išnuomoti, perduoti neatlygintinai naudotis, suteikti nuosavybėn neatlygintinai ar patikėjimo teise valdyti.

Žemės sklypo ribų paženklinimo–parodymo aktai, žemės sklypo planai ir kadastro duomenų formos rengiami Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų nustatyta tvarka.

115. Pretendentų, kuriems buvo suprojektuoti ir (ar) paženklinti gražinami natūra žemės sklypai, kadastro duomenų byloje komplektuojami šie dokumentai:

115.1. žemėtvarkos skyriaus pažyma dėl nuosavybės teises patvirtinančių dokumentų;

115.2. gražinamo natūra žemės sklypo ribų paženklinimo–parodymo aktas;

115.3. gražinamo natūra žemės sklypo planas;

115.4. Nacionalinės žemės tarnybos vadovo arba jo įgalioto žemėtvarkos skyriaus vedėjo sprendimo dėl nuosavybės teisių atkūrimo projektas;

115.5. žemės sklypo kadastro duomenų forma;

115.6. kiti dokumentai (pretendentų prašymai ir susitarimai, dokumentai, patvirtinantys, kad pretendentai ir kviestiniai asmenys buvo kviečiami į žemės sklypo ženklimą, naujausios kartografinės medžiagos ištrauka su pažymėtomis paženklinto žemės sklypo ribomis, plotų apskaičiavimo ir žemės sklypų vertės nustatymo žiniaraščiai ir kt.).

116. Pretendentų, kuriems suprojektuoti perduodami neatlygintinai nuosavybėn žemės sklypai, kadastro duomenų byloje komplektuojami šie dokumentai:

116.1. išvada dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn;

116.2. žemės sklypo ribų paženklavimo–parodymo aktas;

116.3. žemės sklypo planas;

116.4. Nacionalinės žemės tarnybos vadovo arba jo įgalioto žemėtvarkos skyriaus vedėjo sprendimo dėl nuosavybės teisių atkūrimo projektas;

116.5. žemės sklypo kadastro duomenų forma;

116.6. kiti dokumentai (pretendentų prašymai, dokumentai, patvirtinantys, kad pretendentai ir kviestiniai asmenys buvo kviečiami į žemės sklypo ženklavimą, naujausios kartografinės medžiagos ištrauka su pažymėtomis paženklinto žemės sklypo ribomis, plotų apskaičiavimo ir žemės sklypų vertės nustatymo žiniaraščiai, ir kt.).

117. Pretendentų, kuriems buvo suprojektuoti parduodami iš valstybės žemės sklypai, kadastro duomenų byloje komplektuojami šie dokumentai:

117.1. sprendimai dėl leidimo pirkti valstybinę žemę bei pretendentui įteikti mokėjimo pranešimai, dokumentai, nurodantys jo sumokėtą sumą už leistą pirkti valstybinę žemę;

117.2. žemės sklypo ribų paženklavimo–parodymo aktas;

117.3. žemės sklypo planas;

117.4. žemės sklypo kadastro duomenų forma;

117.5. kiti dokumentai (pretendentų prašymai, dokumentai, patvirtinantys, kad pretendentai ir kviestiniai asmenys buvo kviečiami į žemės sklypo ženklavimą, naujausios kartografinės medžiagos ištrauka su pažymėtomis paženklinto žemės sklypo ribomis, žemės sklypų vertės nustatymo žiniaraščiai bei kt.).

118. Pretendentų, kuriems buvo suprojektuoti nuomojami iš valstybės arba perduodami neatlygintinai naudotis, suteikiami nuosavybėn neatlygintinai ar patikėjimo teise valdyti žemės sklypai, kadastro duomenų byloje komplektuojami šie dokumentai:

118.1. pretendento pateikti dokumentai, patvirtinantys jo teisę nuomotis iš valstybės, gauti neatlygintinai naudotis, gauti nuosavybėn neatlygintinai ar patikėjimo teise valdyti žemės sklypą;

118.2. žemės sklypo ribų paženklavimo–parodymo vietovėje aktas;

118.3. žemės sklypo planas;

118.4. žemės sklypo kadastro duomenų forma;

118.5. kiti dokumentai (pretendentų prašymai, dokumentai, patvirtinantys, kad pretendentai ir kviestiniai asmenys buvo kviečiami į žemės sklypo ženklavimą, naujausios kartografinės

medžiagos ištrauka su pažymėtomis paženklinto žemės sklypo ribomis, žemės sklypų vertės nustatymo žiniaraščiai bei kt.).

119. Projekto autorius arba matininkas parengtas žemės sklypų kadastro duomenų bylas su lydraščiu perduoda žemėtvarkos skyriui.

120. Žemėtvarkos skyrius patikrina kadastro duomenų bylą ir suderina kadastro duomenų byloje esančius žemės sklypų planus ir kadastro duomenų lenteles Nacionalinės žemės tarnybos vadovo nustatyta tvarka.

V SKYRIUS

PROJEKTUI PRILYGINAMO PLANO RENGIMO IR ĮGYVENDINIMO TVARKA

121. Projektui prilyginamas planas rengiamas, kai šios Metodikos 27.3 papunktyje nustatyta tvarka Nacionalinės žemės tarnybos vadovas ar jo įgaliotas žemėtvarkos skyriaus vedėjas priima sprendimą rengti projektui prilyginamą planą.

122. Nacionalinės žemės tarnybos vadovo ar jo įgalioto žemėtvarkos skyriaus vedėjo įsakymu dėl teritorijos žemėtvarkos projektui rengti patvirtinimo, kai priimamas sprendimas rengti projektui prilyginamą planą, taip pat patvirtinama:

122.1. teritorijos, parinktos žemėtvarkos projektui rengti, kurioje bus rengiamas projektui prilyginamas planas, plotas ir ribos;

122.2. laisvos žemės fondo žemės plotas pagal šios Metodikos 4 priede pateiktą formą;

122.3. valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės plano kopijoje arba šio plano ištraukoje patikslintų valstybės išperkamos žemės, miško ir vandens telkinių plotų sąrašas;

122.4. šios Metodikos 29.4.1 papunktyje ir 30 bei 31 punktuose nustatyta tvarka parengtas Pretendentų sąrašas;

122.5. projektui prilyginamo plano rengimo pradžios data, kuri yra pretendentų susirinkimo diena.

Žemėtvarkos skyrius pretendentų susirinkimą surengia ne vėliau kaip per 20 dienų nuo įsakymo dėl teritorijos žemėtvarkos projektui rengti patvirtinimo priėmimo, išskyrus, jeigu į Pretendentų sąrašą yra įtraukti pretendentai, pageidaujantys pirkti ar nuomoti įsiterpusius laisvos valstybinės žemės plotus, kurie ribojasi su žemės sklypais, kurių savininkai ar nuomotojai nepateikė prašymų pirkti ar nuomoti šiuos įsiterpusius laisvos valstybinės žemės plotus. Šiuo atveju, pretendentų susirinkimas organizuojamas ne anksčiau kaip po šios Metodikos 29.4.2 papunktyje nustatyto termino paduoti prašymus pirkti arba nuomoti įsiterpusį laisvos valstybinės žemės plotą (jo dalį) pabaigos.

123. Po įsakymo dėl teritorijos žemėtvarkos projektui rengti patvirtinimo iki pretendentų susirinkimo dienos į Pretendentų sąrašą gali būti papildomai įrašomi tik prašymus perduoti neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valdyti ir kitus reikalingus dokumentus pateikę pretendentai, taip pat pretendentai, per šios Metodikos 29.4.2 papunktyje nustatytą terminą pateikę prašymus pirkti arba nuomoti įsiterpusį laisvos valstybinės žemės plotą (jo dalį), kurį pirkti arba nuomoti yra pareiškęs bent vienas į Pretendentų sąrašą įrašytas ir turintis teisę pirkti arba nuomoti šį žemės plotą (jo dalį) pretendentas.

124. Priėmus įsakymą dėl teritorijos žemėtvarkos projektui rengti patvirtinimo, žemėtvarkos skyrius:

124.1. ne vėliau kaip per 5 dienas nuo šio įsakymo priėmimo paskelbia jį Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėje, o šio įsakymo ir Pretendentų sąrašo kopijas įteikia projekto autoriui asmeniškai arba išsiunčia registruotu laišku;

124.2. atlieka šios Metodikos 29.2, 29.3 ir 29.4.2 papunkčiuose nurodytus darbus.

125. Žemėtvarkos skyrius kviečia pretendentes aptarti projektuojamų žemės sklypų vietas ir ribų pretendentų susirinkime. Kvietimai pretendentes įteikiami asmeniškai (pasirašytinai) arba išsiunčiami registruotu laišku, arba kitu, pretendentes prašyme nurodytu būdu, ne vėliau kaip likus 10 dienų iki pretendentes susirinkimo dienos.

126. Pretendentes susirinkime registruojami pasirašytinai. Susirinkimo eiga protokoluojama. Susirinkimo protokolą pagal šios Metodikos 7 priede pateiktą formą surašo žemėtvarkos skyriaus darbuotojas.

127. Pretendentų susirinkimo metu:

127.1. projekto autorius pretendentes supažindina su laisvos žemės fondo žemės plotais kadastro vietovės laisvos žemės fondo žemės plane, parengtame pagal šios Metodikos 24.8 papunktyje nustatytus reikalavimus, paaiškina pretendentes galimybes ir sąlygas įsigyti žemės ar naudotis ja bei žemės sklypų projektavimo tvarką;

127.2. projekto autorius, vadovaudamasis šios Metodikos 16, 18, 45–54, 57–59, 62–77 punktuose nustatyta tvarka, suprojektuoja pretendentes žemės sklypus ir parengia projektui prilyginamą planą pagal šios Metodikos 8 priede pateiktą formą. Projektui prilyginamame plane turi būti pažymėtos suprojektuotų žemės sklypų ribos, privažiavimo keliai, nurodyti šių žemės sklypų plotai ir numeriai, numatomi nustatyti servitutai, suprojektuotiems žemės sklypams taikytinos specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Projektui prilyginamas planas parengiamas spausdintine forma (A3 arba A4 formato lape ar keliuose lapuose), o projektiniai sprendiniai išdėstomi masteliu M 1:1000, M 1:2000, M 1:5000 ar M 1:10000 naudojant naujausią kartografinę medžiagą. Mastelis

pasirenkamas atsižvelgiant į suprojektuotų žemės sklypų dydį ir galimybę aiškiai pažymėti projektinius sprendinius;

127.3. pretendentų susirinkimo protokole įrašomas pretendentas, kuriam suprojektuotas žemės sklypas, laisvos žemės fondo žemės ploto, kurį pasirinko pretendentas, numeris (kai žemės sklypas projektuojamas laisvos žemės fondo žemėje), suprojektuoto žemės sklypo plotas ir numeris, numatoma nustatyti pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir būdas, servitutai, taikytinos specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Pretendentas, sutikdamas su jam suprojektuoto žemės sklypo ribomis, vieta ir kitais projektiniais sprendiniais, pasirašo susirinkimo protokole. Susirinkimo protokole taip pat įrašomi pretendentai, kurie pasirinko laisvos žemės fondo žemei priskirtą anksčiau patvirtintame žemėtvarkos projekte ar projektui prilyginamame plane suprojektuotą žemės sklypą, pretendentai, kurie neatvyko į pretendentų susirinkimą, nepasirinko žemės sklypo projektavimo vietos arba kuriems neužteko laisvos žemės fondo žemės, arba likusi laisvos žemės fondo žemė yra pažeista, apaugusi medžiais, krūmais ir pelkėta. Jeigu pretendentas žemės sklypo projektavimo vietos nepasirenka, protokole įrašomos pretendento nurodytos priežastys;

127.4. pretendentams, kurie nepasirinko žemės sklypo projektavimo vietos arba kuriems neužteko laisvos žemės fondo žemės, arba likusi laisvos žemės fondo žemė yra pažeista, apaugusi medžiais, krūmais ir pelkėta, paaiškinama galimybė gauti žemės sklypą rengiant paskesnę tos pačios kadastro vietovės žemėtvarkos projektą arba projektui prilyginamą planą, arba kitoje kadastro vietovėje.

127.5. projekto autoriui parengus projektui prilyginamą planą, šis planas teikiamas viešai svarstyti pretendentų susirinkime dalyvaujantiems asmenims. Projekto autorius parodo suprojektuotus žemės sklypus, privažiavimo prie jų kelius, kartu su žemėtvarkos skyriaus atstovu atsako į pretendentų susirinkimo dalyvių pateiktus klausimus, paaiškina pretenzijų ir siūlymų pateikimo bei nagrinėjimo tvarką.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-39](#), 2015-01-23, paskelbta TAR 2015-01-23, i. k. 2015-00994

128. Pasiūlymai ir pretenzijos dėl suprojektuotų žemės sklypų ir kitų sprendinių teikiamos pretendentų susirinkimo metu. Sprendimą dėl gautų pasiūlymų ir pretenzijų pagrįstumo priima žemėtvarkos skyriaus vedėjas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų. Jeigu priimamas sprendimas, kad pasiūlymai ar pretenzijos pagrįstos, žemėtvarkos skyrius įpareigoja projekto autorių patikslinti projektui prilyginamą planą ir su jo rengimu susijusius kitus dokumentus, nuroydamas terminą, per kurį šiuos dokumentus turi patikslinti ir pateikti juos žemėtvarkos skyriui. Atmetant pasiūlymą ar pretenziją turi būti nurodyti atmetimo motyvai. Apie žemėtvarkos skyriaus vedėjo priimtą sprendimą atmesti pasiūlymą ar pretenziją informuojamas pasiūlymą ar pretenziją pateikęs

pretendencas. Žemėtvarkos skyriaus vedėjo priimtas sprendimas atmesti pasiūlymą ar pretenziją gali būti skundžiamas Nacionalinės žemės tarnybos vadovui Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 18 straipsnyje nustatyta tvarka.

129. Žemėtvarkos skyrius ne vėliau kaip per 5 darbo dienų nuo pretendentų susirinkimo pabaigos, o jei buvo tikslinamas projektui prilyginamas planas ir su jo rengimu susiję kiti dokumentai, tai ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šių dokumentų patikslinimo, suderina projektui prilyginamą planą ir grąžina jį projekto autoriui, kuris šį projektui prilyginamą planą teikia derinti Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 18 punkte nurodytoms institucijoms, kurios projektui prilyginamą planą suderina arba atsisako derinti šios Metodikos 85 punkte nustatyta tvarka. Kartu su projektui prilyginamu planu šioms institucijoms teikiamas pretendentų susirinkimo protokolas.

Suderintą projektui prilyginamą planą ir kitus turimus su projektui prilyginamo plano rengimu ir derinimu susijusius dokumentus projekto autorius perduoda žemėtvarkos skyriui.

Projektui prilyginamas planas neteikiamas derinti Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 18 punkte nurodytoms institucijoms, jeigu rengiant šį projektui prilyginamą planą nebuvo suprojektuoti nauji žemės sklypai arba perprojektuoti ankstesniuose žemėtvarkos projektuose ar projektui prilyginamuose planuose suprojektuoti žemės sklypai.

130. Kai yra Nacionalinės žemės tarnybos vadovo pavedimas atlikti projektui prilyginamo plano patikrinimą, žemėtvarkos skyrius perduoda projektui prilyginamą planą Nacionalinės žemės tarnybos specialistams, atliekantiems valstybinę žemėtvarkos planavimo dokumentų priežiūrą, kurie projektui prilyginamą planą patikrina ir išvadą dėl tikslingumo tvirtinti projektui prilyginamo planą priima šios Metodikos 88 punkte nustatyta tvarka.

131. Žemėtvarkos skyriaus vedėjas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šios Metodikos 130 punkte nurodytų dokumentų gavimo arba nuo Nacionalinės žemės tarnybos specialistų, atliekančių valstybinę žemėtvarkos planavimo dokumentų priežiūrą, išvados, kad tikslinga tvirtinti projektui prilyginamą planą, gavimo patvirtina projektui prilyginamą planą. Privaloma įsakymo dėl projektui prilyginamo plano patvirtinimo dalis – pretendentų, kuriems projektui prilyginamame plane suprojektuoti žemės sklypai, sąrašas, parengtas pagal šios Metodikos 78.7 papunkčio reikalavimus, ir pretendentų, kuriems projektui prilyginamame plane suprojektuoti įsiterpę laisvos valstybinės žemės sklypai (plotai), sąrašas, parengtas pagal šios Metodikos 78.8 papunkčio reikalavimus.

Žemėtvarkos skyriaus vedėjas, tvirtindamas projektui prilyginamą planą, patvirtina jame suprojektuotų žemės sklypų ribas ir plotus, nustato šių žemės sklypų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir būdą (būdus), taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas bei servitutus.

Tuo atveju, jei rengiant projektui prilyginamą planą nebuvo suprojektuota ir (ar) pasirinkta anksčiau patvirtintame žemėtvarkos projekte ar projektui prilyginamame plane suprojektuoto nei vieno žemės sklypo, projektui prilyginamo plano derinimo ir tvirtinimo procedūros nevykdomos. Šiuo atveju, Nacionalinės žemės tarnybos vadovas arba jo įgaliotas žemėtvarkos skyriaus vedėjas priima sprendimą nutraukti projektui prilyginamo plano rengimą ir šį sprendimą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo paskelbia Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėje.

132. Žemėtvarkos skyriaus vedėjo įsakymu dėl projektui prilyginamo plano patvirtinimo taip pat patvirtinamas pretendentų, kurie pasirinko laisvos žemės fondo žemei priskirtus anksčiau patvirtintame žemėtvarkos projekte ar projektui prilyginamame plane suprojektuotus žemės sklypus, sąrašas, parengtas pagal šios Metodikos 78.9 papunkčio reikalavimus.

133. Žemėtvarkos skyriaus vedėjui priėmus įsakymą dėl projektui prilyginamo plano patvirtinimo arba šios Metodikos 131 punkte nurodytu atveju priėmus sprendimą nutraukti projektui prilyginamo plano rengimą, administracinė procedūra dėl pateiktų pretendentų prašymų pirkti arba nuomoti žemės sklypus toje kadastro vietovėje nagrinėjimo laikoma baigta, jeigu šie pretendentai buvo įtraukti į Pretendentų sąrašą ir jie šios Metodikos nustatyta tvarka buvo kviešti dalyvauti pretendentų susirinkime dėl žemės sklypų projektavimo.

134. Žemėtvarkos skyriaus vedėjo įsakymas dėl projektui prilyginamo plano patvirtinimo (su priedais) ne vėliau kaip per 5 dienas nuo šio įsakymo priėmimo skelbiamas Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėje.

135. Patvirtinus projektui prilyginamą planą:

135.1. projekto autorius atlieka šios Metodikos 97 punkte nurodytus darbus;

135.2. žemėtvarkos skyrius atlieka šios Metodikos 98 punkte nurodytus darbus.

136. Projektui prilyginamo plano dokumentacijos byla, kurią sudaro: įsakymas dėl teritorijos žemėtvarkos projektui rengti patvirtinimo, Pretendentų sąrašas, kvietimų į pretendentų susirinkimą kopijos, pretendentų susirinkimo protokolas, pateikti pasiūlymai ir pretenzijos, žemėtvarkos skyriaus vedėjo sprendimai dėl pateiktų pasiūlymų ir pretenzijų pagrįstumo, projektui prilyginamo plano derinimo su Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 18 punkte nurodytomis suinteresuotomis institucijomis dokumentai, įsakymas dėl projektui prilyginamo patvirtinimo (su priedais) ir kiti dokumentai, susiję su projektui prilyginamo plano rengimu, saugomi žemėtvarkos skyriuje.

137. Suprojektuoti žemės sklypai vietovėje ženklinami ir žemės sklypo planas bei kiti žemės sklypų suformavimui reikalingi dokumentai rengiami Metodikos IV skyriaus septintajame skirsnyje nustatyta tvarka.

Jei ženklinant nustatoma, kad žemės sklypo ribos (konfigūracija) neatitinka projektui prilyginamame plane pažymėtų suprojektuoto žemės sklypo ribų (konfigūracijos), ir šios Metodikos 108 punkte nustatyta tvarka žemėtvarkos skyrius priima išvadą dėl suprojektuoto žemės sklypo ribų patikslinimo būtinumo, patikslinimas atliekamas projektui prilyginamo plano (jo dalies) kopijoje, kuri kartu su žemėtvarkos skyriaus vedėjo įsakymu dėl suprojektuoto žemės sklypo ribų patikslinimo saugoma projektui prilyginamo plano dokumentacijos byloje.

138. Parengtos žemės sklypų kadastro duomenų bylos perduodamos, tikrinamos ir jose esantys žemės sklypo planai bei kadastro duomenų lentelės derinamos šios Metodikos 119 ir 120 punktuose nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS ŽEMĖTVARKOS PROJEKTŲ IR PROJEKTUI PRILYGINAMŲ PLANŲ TIKRINIMO TURINYS

139. Žemėtvarkos projektų ir projektui prilyginamų planų tikrinimo turinį sudaro:

139.1. pretendentų prašymų registravimo, Pretendentų sąrašų parengimo ir patvirtinimo patikrinimas;

139.2. valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės plano parengimo patikrinimas;

139.3. grąžinamos natūra, perduodamos ar suteikiamos nuosavybėn neatlygintinai, parduodamos, nuomojamos, perduodamos neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valdyti valstybinės žemės sklypų projektavimo procedūrų atitikties žemės reformą reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis patikrinimas;

139.4. žemės sklypų projektavimo eilės nustatymo pagal Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 10 straipsnyje nustatytą eiliškumą ir kituose teisės aktuose nustatytos pretendentams pirmumo teisės įsigyti nuosavybėn ar nuomoti valstybinę žemę patikrinimas;

139.5. pretendentų susirinkimų organizavimo ir juose svarstytų klausimų įforminimo patikrinimas;

139.6. suprojektuotų žemės sklypų ribų ir vietos suderinimo su pretendентаis patikrinimas;

139.7. žemėtvarkos projekto plano, projektui prilyginamo plano ir žemėtvarkos projekto bei projektui prilyginamo plano dokumentacijos bylos parengimo ir suprojektuotų sprendinių atitikimas teisės aktų, reglamentuojančių nuosavybės teisių į žemę atkūrimą, valstybinės žemės pardavimą,

perdavimą ar suteikimą neatlygintinai nuosavybėn, nuomą bei žemės tvarkymo ir naudojimo sąlygų nustatymą, reikalavimams patikrinimas;

139.8. Žemėtvarkos projekto viešo svarstymo dokumentų įforminimo ir žemėtvarkos projekto arba projektui prilyginamo plano dokumentacijos derinimo su suinteresuotomis institucijomis ar kitais asmenimis patikrinimas.

140. Projektui prilyginamų planų patikrinimas atliekamas iki projektui prilyginamo plano patvirtinimo Nacionalinės žemės tarnybos vadovo pavedimu. Sprendimas pavesti atlikti projektui prilyginamo plano patikrinimą priimamas gavus Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 18 punkte nurodytos institucijos motyvuotą prašymą atlikti tokį patikrinimą arba pasirinktinai, atsižvelgiant į gautų suinteresuotų asmenų pastabų (nusiskundimų) kiekį.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

141. Žemėtvarkos skyriai Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėje iki kiekvieno mėnesio 5 d. pagal to mėnesio 1 d. duomenis skelbia informaciją (Metodikos 1 priedas) apie rengiamus žemės reformos žemėtvarkos projektus ir projektui prilyginamus planus, o Nacionalinės žemės tarnybos vadovui ar žemėtvarkos skyriaus vedėjui patvirtinus žemės reformos žemėtvarkos projektą arba projektui prilyginamą planą, šią informaciją per 10 darbo dienų patikslina.

Priedo pakeitimai:

Nr. [108](#), 2000-04-03, *Žin.*, 2000, Nr. 31-873 (2000-04-14), i. k. 1002330ISAK00000108

Nr. [376](#), 2002-09-26, *Žin.*, 2002, Nr. 96-4221 (2002-10-04), i. k. 1022330ISAK00000376

Nr. [3D-159](#), 2006-04-20, *Žin.*, 2006, Nr. 45-1638 (2006-04-25), i. k. 1062330ISAK003D-159

Nr. [3D-438](#), 2008-08-07, *Žin.*, 2008, Nr. 93-3690 (2008-08-14), i. k. 1082330ISAK003D-438

Nr. [3D-928](#), 2011-12-16, *Žin.*, 2011, Nr. 165-7881 (2011-12-31), i. k. 1112330ISAK003D-928

Nr. [3D-39](#), 2015-01-23, paskelbta TAR 2015-01-23, i. k. 2015-00994

Žemės reformos žemėtvarkos
projektų
ir jiems prilyginamų žemės
sklypų planų
rengimo ir įgyvendinimo
metodikos
1 priedas

(Informacijos apie žemės reformos žemėtvarkos projektų ir jiems prilyginamų žemės sklypų planų rengimą forma)

(dokumento sudarytojo pavadinimas)

INFORMACIJA APIE ŽEMĖS REFORMOS ŽEMĖTVARKOS PROJEKTŲ IR JIEMS PRILYGINAMŲ ŽEMĖS SKLYPŲ PLANŲ RENGIMĄ _____ APSKRITIES _____ RAJONO (SAVIVALDYBĖS) KADASTRO VIETOVĖSE

Nr. _____

(data)

(sudarymo vieta)

Eil. Nr.	Kadastro vietovių pavadinima i / seniūnijų pavadinima i	Įsakymų, kuriais patvirtinti paskiausiai parengti kadastro vietovių žemės reformos projektai arba pretendentų, kuriems suprojektuoti žemės sklypai	Po paskiausiai patvirtintų žemės reformos žemėtvarkos projektų ar jiems prilyginamuos e žemės sklypų planuose paskiausiai suprojektuotų žemės sklypų	Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos vadovo arba žemėtvarkos skyriaus vedėjo įsakymais paskelbtų žemės reformos žemėtvarkos projektų ar jiems prilyginamų žemės sklypų planų rengimo duomenys						Orientacinis laisvos žemės fondo žemės plotas, ha, liksiantis suprojektavus lygiaverčius žemės sklypus pagal išvadas dėl žemės, miško, vandens telkinio	Po paskiausiai patvirtintų žemės reformos žemėtvarkos projektų ar jiems prilyginamų žemės sklypų planų rengimo pradžios gauta (ar yra likę iš ankstesniųjų projektų) prašymų bei išvadų dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn, bei prašymų parduoti, išnuomoti, perduoti neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valstybinę žemę			
				Žemės reformos žemėtvarko s projektų ar jiems prilyginamų žemės sklypų planų	pretendentų, pageidaujančių gauti nuosavybėn neatlygintinai lygiaverčius žemės sklypus, skaičius	pretendentų, pageidaujančių gauti nuosavybėn neatlygintinai lygiaverčius žemės sklypus, pageidaujama	pagal pretendentų išvades dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintina	pageidau- jamas ir pirkti iš valstybės žemės plotas, ha	nustatyta žemės reformos žemėtvarkos projektų patvirtinimo ar žemės reformos žemėtvarkos		Nuosavybės teisių į žemę, mišką, vandens telkinius atkūrimas	išvados dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo	orientacinis žemės sklypų plotas, ha, pagal išvades	valstybinės žemės pardavimas, nuoma, perdavimas neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
		paskiausiai parengtuose žemės reformos žemėtvarkos projektui prilyginamuose žemės sklypų planuose, sąrašai, priėmimo data	likęs laisvos žemės fondo žemės plotas, ha (iš jo saugomose teritorijose)	rengimo pradžios data		s įsigyti nuosavybėn žemės plotas, ha	i nuosavybėn nurodytąją vertę reikalingas orientacinis laisvos žemės fondo žemės plotas, ha		projektui prilyginamuose žemės sklypų planuose žemės sklypų suprojektavim o data	perdavimo neatlygintina i nuosavybėn ir patenkinus prašymus pirkti valstybinės žemės, ha (4-8-9) (iš jo saugomose teritorijose)	s	neatlygintina i nuosavybėn nurodytas žemės plotas, ha	dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn nurodytąją vertę	asme -nų skai-čius	prašy- muos e nuro- dytas plotas , ha	data
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
IŠ VISO																

Žemėtvarkos skyriaus vedėjas

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Priedo pakeitimai:

Nr. [108](#), 2000-04-03, Žin., 2000, Nr. 31-873 (2000-04-14), i. k. 1002330ISAK00000108

Nr. [3D-159](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 45-1638 (2006-04-25), i. k. 1062330ISAK003D-159

Nr. [3D-39](#), 2015-01-23, paskelbta TAR 2015-01-23, i. k. 2015-00994

Žemės reformos žemėtvarkos projektų ir
jiems prilyginamų žemės sklypų planų
rengimo ir įgyvendinimo metodikos
2 priedas

**(Pretendentų, pageidaujančių susigražinti natūra žemę, mišką ar vandens telkinį, priskirtą
valstybės išperkamai ar neprivatizuojamai žemei, teritorijoje, kurioje rengiamas žemės
reformos žemėtvarkos projektas, sąrašo forma)**

_____ (projekto autoriaus pavadinimas)

_____ Nr. _____

(data)

_____ (sudarymo vieta)

**PRETENDENTŲ, PAGEIDAUJANČIŲ SUSIGRAŽINTI NATŪRA ŽEMĘ, MIŠKĄ AR
VANDENS TELKINĮ, PRISKIRTĄ VALSTYBĖS IŠPERKAMAI AR
NEPRIVATIZUOJAMAI ŽEMEI, TERITORIJOJE, KURIOJE
RENGIAMAS _____ APSKRITIES _____ RAJONO
(SAVIVALDYBĖS) _____ SENIŪNIJOS _____
KADASTRO VIETOVĖS ŽEMĖS REFORMOS ŽEMĖTVARKOS PROJEKTAS,
SĄRAŠAS**

Eil. Nr.	Pretendento vardas, pavardė	Pažymos apie nuosavybės teisę ir giminystės ryšį patvirtinančius dokumentus parengimo data	Pageidaujamas susigražinti natūra plotas, ha			Žemė, miškas, vandens telkinys priskirtas	
			žemės	miško	vandens telkinio	valstybės išperka- mai žemei	nepriva- tizuojamai žemei
1	2	3	4	5	6	7	8
	Iš viso:					x	x

Projekto autorius

_____ (parašas)

_____ (vardas ir pavardė)

SUDERINTA

SUDERINTA

Žemėtvarkos skyriaus darbuotojas

Žemėtvarkos skyriaus vedėjas

(Parašas)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

(Vardas ir

pavardė)

(Data)

(Data)

Priedo pakeitimai:

Nr. [108](#), 2000-04-03, Žin., 2000, Nr. 31-873 (2000-04-14), i. k. 1002330ISAK00000108

Nr. [3D-39](#), 2015-01-23, paskelbta TAR 2015-01-23, i. k. 2015-00994

(Teritorijoje, kurioje rengiamas žemės reformos žemėtvarkos projektas, žemės poreikio forma)

_____ (projekto autoriaus pavadinimas)

**TERITORIJOS, KURIOJE _____ M. RENGIAMAS _____ APSKRITIES
_____ RAJONO (SAVIVALDYBĖS) _____ SENIŪNIJOS
_____ KADASTRO VIETOVĖS ŽEMĖS REFORMOS ŽEMĖTVARKOS
PROJEKTAS, ŽEMĖS POREIKIS**

_____ Nr. _____
(data)

_____ (sudarymo vieta)

Eil. Nr.	Pavadinimas	Iš viso, ha	Pretendentų skaičius	Pageidaujamas žemės, miško, vandens telkinio plotas, ha	Projektuojamų žemės sklypų	
					skaičius	plotas, ha
1	2	3	4	5	6	7
	Parinktos teritorijos plotas, iš jo:		x		x	x
1.	Valstybės išperkama žemė, iš jos:				x	x
1.1.	pageidaujama įsigyti nuosavybėn ar nuomoti asmeninio ūkio žemė					
2.	Grąžinama natūra žemė, miškas (išskyrus sugrąžinamą natūra asmeninio ūkio žemę)					
3.	Laisvos žemės fondo žemė, iš jos:		x	x	x	x
3.1.	saugomose teritorijose		x	x	x	x
3.2.	miško žemė, iš jos:		x	x	x	x
3.2.1.	saugomose teritorijose		x	x	x	x
3.3.	vandens telkiniai, iš jų:		x	x	x	x
3.3.1	saugomose teritorijose		x	x	x	x

4.	Žemė, miškas, vandens telkinys, kurį pretendentai pageidauja gauti neatlygintinai nuosavybėn pagal eiliškumą, iš jų:	x				
4.1.	2 eilės	x				
4.2.	3 eilės	x				
4.3.	4 eilės	x				
4.4.	5 eilės	x				
4.5.	6 eilės	x				
4.6.	7 eilės	x				
4.7.	8 eilės	x				
4.8.	9 eilės	x				
4.9.	10 eilės	x				
4.10.	11 eilės	x				
4.11.	12 eilės	x				

Projekto autorius

_____
(parašas)_____
(vardas ir pavardė)

SUDERINTA

Žemėtvarkos skyriaus darbuotojas

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

(Data)

SUDERINTA

Žemėtvarkos skyriaus vedėjas

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

(Data)

*Priedo pakeitimai:**Nr. [108](#), 2000-04-03, Žin., 2000, Nr. 31-873 (2000-04-14), i. k. 1002330ISAK00000108**Nr. [3D-928](#), 2011-12-16, Žin., 2011, Nr. 165-7881 (2011-12-31), i. k. 1112330ISAK003D-928**Nr. [3D-39](#), 2015-01-23, paskelbta TAR 2015-01-23, i. k. 2015-00994*

Žemės reformos žemėtvarkos
projektų
ir jiems prilyginamų žemės sklypų
planų
rengimo ir įgyvendinimo metodikos
4 priedas

(Nustatytų laisvos žemės fondo žemės plotų žiniaraščio forma)

(dokumento sudarytojo pavadinimas)

_____ **APSKRITIES** _____ **RAJONO** _____ **SENIŪNIJOS** _____ **KADASTRO VIETOVĖJE NUSTATYTŲ LAISVOS ŽEMĖS FONDO ŽEMĖS (LŽF) PLOTŲ (HA) ŽINIARAŠTIS**

Nr. _____

(data)

(sudarymo vieta)

Kadastro vietovės bloko Nr.	Sklypo Nr.	Kaimo pavadinimas	Bendras LŽF plotas (iš jo saugomose teritorijose)	LŽF plotų eksplikacija, ha					Laisvos žemės fondo žemei priskirto žemės sklypo, kuris suprojektuotas žemės reformos žemėtvarkos projekte ar jam prilyginamuose žemės sklypų planuose, projektinis numeris ir įsakymo, kuriuo patvirtintas žemės reformos žemėtvarkos projektas ar jam prilyginamas žemės sklypo planas, priėmimo data	Pastabos
				Žemės ūkio naudmenos (iš jų saugomose teritorijose)		Miškas (iš jo saugomose teritorijose)	Vandens telkiniai (ežerai, tvenkiniai) (iš jų saugomose teritorijose)	Kitos žemės naudmenos (iš jų saugomose teritorijose)		
				iš viso (iš jų saugomose teritorijose)	iš jų ariamoji žemė (iš jos saugomose teritorijose)					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
LŽF plotai, kuriuos nuo 2004 m. rugpjūčio 7 d. naudoja žemės ūkio veiklos subjektai, atitinkantys Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytas sąlygas										
LŽF plotai, kuriuos pagal bendruosius planus numatyta naudoti ne žemės ūkio veiklai										

Asmeninio ūkio teritorijoje nustatyti LŽF plotai										
LŽF priskirti įsiterpę laisvos valstybinės žemės plotai										
Kiti LŽF plotai										
		IŠ VISO								

Projekto autorius _____

_____ (vardas ir pavardė)

_____ (parašas)

SUDERINTA

Žemėtvarkos skyriaus darbuotojas

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

(Data)

Priedo pakeitimai:

Nr. [108](#), 2000-04-03, Žin., 2000, Nr. 31-873 (2000-04-14), i. k. 1002330ISAK00000108

Nr. [3D-39](#), 2015-01-23, paskelbta TAR 2015-01-23, i. k. 2015-00994

SUDERINTA

Žemėtvarkos skyriaus vedėjas

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

(Data)

**(Rengiamo žemės reformos žemėtvarkos projekto svarstymo su ___ eilės pretendentais gauti
žemės žiniaraščio forma)**

_____ (projekto autoriaus pavadinimas)

_____ **APSKRITIES** _____ **RAJONO (SAVIVALDYBĖS)**
_____ **SENIŪNIJOS** _____ **KADASTRO VIETOVĖS**
TERITORIJOJE _____ **M. RENGIAMO ŽEMĖS REFORMOS ŽEMĖTVARKOS**
PROJEKTO SVARSTYMO SU _____ EILĖS PRETENDENT AIS GAUTI ŽEMĖS
ŽINIARAŠTIS

_____ Nr. _____

_____ (data)

_____ (sudarymo vieta)

Eil. Nr.	Pretendento vardas, pavardė, juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos pavadinimas	Eilė	Projektuojamo žemės sklypo								Žemės sklypų ribų ir vietos suderinimas	
			bloko nu- meris	nu- meris plane	plotas, ha						data	parašas
					gra- žintinas natūra	perduo- damas nuosavy- bėn neatlygin- tinai	parduo- damas	nuomo- jamas	suteikiamas nuosavybėn neatly- gintinai	perduodamas neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valdyti		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Iš viso:	— eilėje	x	x							x	x

Projekto autorius

_____ (parašas)

_____ (vardas ir pavardė)

SUDERINTA

Žemėtvarkos skyriaus darbuotojas

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

(Data)

Priedo pakeitimai:

Nr. [108](#), 2000-04-03, Žin., 2000, Nr. 31-873 (2000-04-14), i. k. 1002330ISAK00000108

Nr. [3D-39](#), 2015-01-23, paskelbta TAR 2015-01-23, i. k. 2015-00994

**(Rengiamo žemės reformos žemėtvarkos projekto žemės, miško sklypų ir vandens telkinių
projektavimo darbų įvykdymo akto forma)**

_____ (projekto autoriaus pavadinimas)

_____ APSKRITIES _____ RAJONO (SAVIVALDYBĖS)
_____ SENIŪNIJOS _____ KADASTRO VIETOVĖS
TERITORIJOJE _____ M. RENGIAMO ŽEMĖS REFORMOS ŽEMĖTVARKOS
PROJEKTO ŽEMĖS, MIŠKO SKLYPŲ IR VANDENS TELKINIŲ PROJEKTAVIMO
DARBŲ ĮVYKDYMO AKTAS

_____ Nr. _____
(data)

_____ (sudarymo vieta)

Eil. Nr.	Pretendentai	Pretendentų vardai, pavardės arba juridinių asmenų ar kitos užsienio organizacijos pavadinimas	Pretendentų skaičius	Pageidaujamos įsigyti nuosavybėn, nuomoti, gauti neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valdyti žemės plotas, ha	Suprojektuotas žemės plotas, ha
1.	Pretendentai, kurie sutiko su projektuojamų žemės sklypų ribomis ir vieta	X		X	
2.	Pretendentai, pateikę prašymus sugrąžinti žemę natūra, tačiau nedalyvavę pretendentų susirinkimuose projektuojant žemės sklypus arba nesutikę su projektuojamų žemės sklypų ribomis ir vieta				X

3.	Pretendentai, pateikę prašymus gauti neatlygintinai nuosavybėn lygiavertį turėtajam žemės sklypą, tačiau nedalyvavę pretendentų susirinkimuose projektuojant šiuos žemės sklypus				X
4.	Kiti pretendentai:	X			X
4.1.	nedalyvavę pretendentų susirinkimuose projektuojant žemės sklypus				X
4.2.	dalyvavę pretendentų susirinkimuose, tačiau nepasirinkę žemės sklypo vietos laisvos žemės fondo žemėje arba nesutikę su projektuojamo žemės sklypo ribomis ir vieta				X
4.3.	pateikę prašymus, tačiau jiems laisvos žemės fondo žemės neliko arba likusi laisvos žemės fondo žemė yra pažeista, apaugusi medžiais, krūmais ir yra pelkėta				X

Projekto autorius _____

_____ (parašas)

_____ (vardas ir pavardė)

SUDERINTA
 Žemėtvarkos skyriaus darbuotojas
 (Parašas)
 (Vardas ir pavardė)
 (Data)

SUDERINTA
 Žemėtvarkos skyriaus vedėjas
 (Parašas)
 (Vardas ir pavardė)
 (Data)

Priedo pakeitimai:

Nr. [108](#), 2000-04-03, Žin., 2000, Nr. 31-873 (2000-04-14), i. k. 1002330ISAK00000108
 Nr. [3D-39](#), 2015-01-23, paskelbta TAR 2015-01-23, i. k. 2015-00994

Žemės reformos žemėtvarkos projektų
ir jiems prilyginamų žemės sklypų planų
rengimo ir įgyvendinimo metodikos
7 priedas

(Rengiamo žemės reformos žemėtvarkos projektui prilyginamo žemės sklypų plano pretendentų susirinkimo protokolo forma)

_____
(dokumento sudarytojo pavadinimas)

_____
**APSKRITIES _____ RAJONO (SAVIVALDYBĖS) _____ SENIŪNIJOS _____
KADASTRO VIETOVĖS TERITORIJOJE _____ M. RENGIAMO ŽEMĖS REFORMOS ŽEMĖTVARKOS PROJEKTUI
PRILYGINAMO ŽEMĖS SKLYPŲ PLANO PRETENDENTŲ SUSIRINKIMO PROTOKOLAS**

_____
Nr. _____
(data)

_____
(sudarymo vieta)

Susirinkimas įvyko _____.
(data)

Susirinkimo dalyviai: (Vardai ir pavardės, arba nurodoma, kad dalyvių sąrašas pridedamas).

DARBOTVARKĖ. (Dėl svarstytinų klausimų):

- 1.
- 2.
- 3.

1. SVARSTYTA: Pranešėjas (vardas ir pavardė, pranešimo turinys, arba nurodoma, kad pranešimas pridedamas).
(Pasisakiusiųjų vardai ir pavardės, pasisakymo turinys).

	Iš viso:	x	x			x	x	x	x	x
--	----------	---	---	--	--	---	---	---	---	---

3. Susirinkime nedalyvavę pretendentai (vardas ir pavardė, juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos pavadinimas).

4. Pretendentai, nepasirinkę laisvos žemės fondo žemės sklypų (vardas ir pavardė, juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos pavadinimas, priežastys).

5. Pretendentai, pasirinkę laisvos žemės fondo žemės sklypus, bet nesutikę su projektuojamų žemės sklypų ribomis ir vieta (vardas ir pavardė, juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos pavadinimas, priežastys).

6. Pretendentai, kuriems laisvos žemės fondo žemės neužteko (vardas ir pavardė, juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos pavadinimas).

Projekto autorius

_____
(parašas)

_____
(vardas ir pavardė)

Žemėtvarkos skyriaus darbuotojas

_____
(parašas)

_____
(vardas ir pavardė)

Priedo pakeitimai:

Nr. [108](#), 2000-04-03, Žin., 2000, Nr. 31-873 (2000-04-14), i. k. 1002330ISAK00000108

Nr. [376](#), 2002-09-26, Žin., 2002, Nr. 96-4221 (2002-10-04), i. k. 1022330ISAK00000376

Nr. [3D-438](#), 2008-08-07, Žin., 2008, Nr. 93-3690 (2008-08-14), i. k. 1082330ISAK003D-438

Nr. [3D-39](#), 2015-01-23, paskelbta TAR 2015-01-23, i. k. 2015-00994

Žemės reformos žemėtvarkos projektų
ir jiems prilyginamų žemės sklypų planų rengimo ir įgyvendinimo
metodikos
8 priedas

(Projektui prilyginamo plano forma)

PROJEKTUI PRILYGINAMAS PLANAS

M 1:.....

Kadastro vietovė			
Seniūnija			
Miestas (rajonas)			
Apskritis			
SUPROJEKTUOTIEMS ŽEMĖS SKLYPAMS TAIKOMI SERVITUTAI, SPECIALIOSIOS ŽEMĖS IR MIŠKO NAUDOJIMO SĄLYGOS IR APRIBOJIMAI			
Žemės sklypo numeris plane	Žemės sklypo plotas, ha	Žemės sklypui taikomi servitutai, specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apribojimai	
		kodas, aprašymas	plotas, ha

Projektinių sprendinių brėžinys

SUDERINTA:

(pareigos, parašas, vardas, pavardė, data)

Projektinių sprendinių plano rengėjas _____ (parašas) _____ (vardas ir pavardė)

SUTARTINIAI ŽENKLAI	
Sutartinio ženklo žymėjimas	Sutartinio ženklo aprašymas

Priedo pakeitimai:

Nr. [108](#), 2000-04-03, Žin., 2000, Nr. 31-873 (2000-04-14), i. k. 1002330ISAK00000108

Nr. [3D-928](#), 2011-12-16, Žin., 2011, Nr. 165-7881 (2011-12-31), i. k. 1112330ISAK003D-928

Nr. [3D-39](#), 2015-01-23, paskelbta TAR 2015-01-23, i. k. 2015-00994

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [108](#), 2000-04-03, Žin., 2000, Nr. 31-873 (2000-04-14), i. k. 1002330ISAK00000108
Dėl Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 207 "Dėl Žemės reformos žemėtvarkos projektų kaimo vietovėje rengimo metodikos patvirtinimo" dalinio pakeitimo
2.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [240](#), 2001-07-12, Žin., 2001, Nr. 63-2297 (2001-07-19), i. k. 1012330ISAK00000240
Dėl Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 207 "Dėl Žemės reformos žemėtvarkos projektų kaimo vietovėje rengimo metodikos patvirtinimo" dalinio pakeitimo
3.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [376](#), 2002-09-26, Žin., 2002, Nr. 96-4221 (2002-10-04), i. k. 1022330ISAK00000376
Dėl Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 207 "Dėl Žemės reformos žemėtvarkos projektų kaimo vietovėje rengimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo
4.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-32](#), 2003-02-05, Žin., 2003, Nr. 17-753 (2003-02-19), i. k. 1032330ISAK0003D-32
Dėl Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 207 "Dėl Žemės reformos žemėtvarkos projektų kaimo vietovėje rengimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo
5.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-491](#), 2003-11-20, Žin., 2003, Nr. 112-5036 (2003-11-28), i. k. 1032330ISAK003D-491
Dėl Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 207 "Dėl Žemės reformos žemėtvarkos projektų kaimo vietovėje rengimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo
6.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-159](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 45-1638 (2006-04-25), i. k. 1062330ISAK003D-159
Dėl Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 207 "Dėl Žemės reformos žemėtvarkos projektų kaimo vietovėje rengimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo
7.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-438](#), 2008-08-07, Žin., 2008, Nr. 93-3690 (2008-08-14), i. k. 1082330ISAK003D-438

Dėl Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 207 "Dėl Žemės reformos žemėtvarkos projektų kaimo vietovėje rengimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-928](#), 2011-12-16, Žin., 2011, Nr. 165-7881 (2011-12-31), i. k. 1112330ISAK003D-928

Dėl Lietuvos Respublikos žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 207 "Dėl Žemės reformos žemėtvarkos projektų kaimo vietovėje rengimo metodikos patvirtinimo" ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. rugpjūčio 7 d. įsakymo Nr. 3D-438 "Dėl Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 207 "Dėl Žemės reformos žemėtvarkos projektų kaimo vietovėje rengimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo" pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-39](#), 2015-01-23, paskelbta TAR 2015-01-23, i. k. 2015-00994

Dėl Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 207 „Dėl Žemės reformos žemėtvarkos projektų ir jiems prilyginamų žemės sklypų planų rengimo ir įgyvendinimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-64](#), 2016-02-10, paskelbta TAR 2016-02-10, i. k. 2016-02608

Dėl Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 207 „Dėl Žemės reformos žemėtvarkos projektų ir jiems prilyginamų žemės sklypų planų rengimo ir įgyvendinimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

11.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-661](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-10, i. k. 2016-26562

Dėl Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 207 „Dėl Žemės reformos žemėtvarkos projektų ir jiems prilyginamų žemės sklypų planų rengimo ir įgyvendinimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

12.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-114](#), 2019-02-28, paskelbta TAR 2019-02-28, i. k. 2019-03384

Dėl žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 207 "Dėl Žemės reformos žemėtvarkos projektų ir jiems prilyginamų žemės sklypų planų rengimo ir įgyvendinimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo